

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkiem porannym: **W Warszawie:** rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75. **Za odosłaniem do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.** **Na prowincji i w Cesarstwie:** rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1. **Za granicą:** miesięcznie rs. 1 kop. 50. Numer pojedynczy bez dodatku kop. 5; dodatek poranny kop. 3.

KURIER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta zrana, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY DRUGI.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-jej rano do 8-jej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-jej rano do 1-jej po południu.

Dziś: Wolframa B.	Wschód słońca o godzinie 6-jej minut 5.	Wschód księżycy o godzinie 12 minut 31 w.	Czwartek: Aleksandra M.
Poniedziałek: Benedykta Opata.	Zachód " " 6-jej " 11.	Zachód " " 4 " 37 r.	Piątek: Zwiastowanie N. M. P.
Wtorek: Boguchwała B.	Długość dnia godzin 12 " 5.	Wysokość wody na Wiśle st. 10 c. 8 (st. 7c. 0).	Sobota: Ludgera B.
Środa: Katarzyny Kr.	Przybyło " " 4 " 27.	Dziś o godzinie 4-jej rano ciepła 0°.	Niedziela: Ruperta Biskupa.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji 268. — Telefon Administr. 517. W Łodzi kantor własny, Piotrkowska 7/281, telefonu nr. 313.

KALENDARZ

Imiona słowiańskie: Dziś Polemira; jutro Błogosława. **Wystawy:** Wystawa Towarzystwa sztuk pięknych. (Krak.-Przedm. № 15—od 10-jej rano do 5-jej po południu.)—Wystawa obrazów Krywulka. (Hotel Europejski—od 10-jej rano do 5-jej po południu.)—Wystawa obrazów spółki malarzy i rzeźbiarzy. (Nowy-Swiat № 27—od 10-jej rano do 7-jej wieczorem.)—Wystawa prób i wzorów przemysłu fabrycznego i rzemieślniczego. (Gmach Muzeum przemysłu i rolnictwa na Krak.-Przedm. № 66—codziennie od 10-jej rano do 4-jej po południu, zaś w niedziele i święta od 12-jej do 3-jej po południu.) **Zabawy:** Zabawa dla dzieci członków Towarzystwa wioślarskiego, oraz osób zaproszonych. (Lokal zimowy Towarzystwa przy ulicy Królewskiej—5 po południu.) **Koncerty:** Koncert p. Almy Föhstrom. (Resursa obywatelska—8 wieczorem.) **Teatry:** Wielki: dziś, o godz. 1-jej po południu, przedstawienie poranne na rzecz wdowy i dzieci, pozostałych po s. p. Kazimierzu Kratzerze, b. korepetytorze solistów opery warszawskiej: „Dom warjatów”, śpiew pani Anny Malinowskiej, „Halka” (4-ty akt—z udziałem p. Stefana Wołoszko), oraz „Wieszczka lalek”; wieczorem zaś „Manfred”; jutro ósme przedstawienie trupy rosyjskiej: „Dawnemi czasami” (abonament № 1-szy); — Roz małego: dziś „Kłopoty pana Travetti”; jutro „Koniec Sodomy”; — Mały: dziś „Zabobon” (pierwszy występ p. Galasiewicza po powrocie do zdrowia); jutro „Ptasznik z Tyrolu”. (7-1/2 wieczorem.) **Lombard miejski:** Gotówki w kasie lombardu do rozdania na zastawy znajduje się na dzień jutrzejszy 10900 rs. 15 kop. (Pożyczki wydawane będą od godz. 9—10-jej rano; wykup zaś i prolongata uskuteczniają się od godz. 9-jej rano do 2-jej po południu.)

— W dniu jutrzejszym w kaplicy Matki Bożkiej Częstochowskiej w kościele św. Ducha (po-paulińskim), o godzinie 9-jej zrana, odprawiona zostanie ku Jej czci uroczysta wotywa; zaś o godz. 4-jej po południu nabożeństwo pańskie.

Z krainy palm i pomarańcz.

(Korespondencja własna Kurjera Warszawskiego.)

Nizza w marcu.

Gdyby nie widok palm, pomarańcz złocistych na drzewach i oleandrów, możnaby sądzić, że jesteśmy... w Warszawie. Na promenadzie angielskiej w go-

dzinach rannych ogólnego spaceru, co krok stąpić, słycać mowę polską, a twarz miłe uśmiechnięta wita nas pytaniem:

— A pan tu czy dawno?

Sezon tegoroczny w Nizy, co do ogólnej ilości cudzoziemców, jest mniej liczny. Jeśli wierzyć niektórym twierdzeniom, w chwili obecnej bawi cudzoziemców mniej, niż zwykle, o bagatelna cyfrę... 15,000! Mimo to tłumy wielojęzyczne zapelniają ulice, hotele i kawiarnie, a uroczystości karnawałowe ściśle się odbywały według powziętego programu. Powiadają, że influenza odstraszyła wielu cudzoziemców, lecz za to teraz wciąż jeszcze przybywa dużo nowych gości.

Wielki świat w sezonie bieżącym jest tu nader licznie reprezentowany. Obok kilku członków rodzin ukoronowanych, bawi wiele osób wybitnych w świecie; między innymi używa tu w całej pełni rozkoszy powietrza francuzkiego... Bismark, wprawdzie Herbert tylko, lecz zawsze syn największego wroga Francji. Zbyt długa byłaby lista, gdybyśmy chcieli podać spis chociażby tylko bogaczy amerykańskich. Używają też oni tutaj rozkoszy każdy według własnego upodobania, a na swój sposób. Więc np. ów sławny Gordon Benett, właściciel milionów, wspaniałego jachtu, oraz *New York Herald*, który mu to wszystko dał, urządził break, zwany *mail coach*, mieszczący kilkanaście osób, zaprzężony w cztery pyszne konie i codzień wozi turystów do Cannes, powożąc sam za stangreta za opłatą piętnastu franków. Właściwie w ten sposób zaznajamia się on codzień z nowymi turystami, przyczem zaprasza ich do swej wspaniałej willi na znakomite śniadanie. Trzeba przyznać, że pomysł to iście... amerykański.

Anglicy, a zwłaszcza amerykańskie dobijają się o miejsca w breaku, bo mają zaszczyt mieć za stangreta jednego ze sławnych bogaczy Ameryki, oraz sposobność do zawarcia z nim stosunków; nadto miejscowe gazety podają codzień listę tych osób, które odbyły w ten sposób podróż do Cannes. I to tylko za piętnaście franków.

Książę Herbert Bismark codzień prawie odbywa

tę podróż, siedząc obok stangreta, niby jego *alterego!* Łączy go przyjaźń z oryginałem amerykańskim.

Sławy, jaką zdobył sobie w ten sposób Gordon Benett, pozazdrościł mu widocznie książę de Rochefoucauld, gdyż i on od pewnego czasu — furmani. Wycieczki takie do Cannes mają dla turystów i tę jeszcze dodatnią stronę, że nie potrzebują dawać... napitku.

Zycie towarzyskie jest tu w całej pełni. Kosmopolitycznych wielkoświatowych salonów moglibyśmy wyliczyć setkę, miejscowe zaś dzienniki zawsze usłuzne, podają codzień długą listę przyjęć u osób prywatnych, zwykłych śmiertelników, lecz syjących złotem. Bo też istotnie złoto tu płynie szerokim potokiem, jak woda. Przepych w strojach, zaprzęgach i brylantach zawsze imponuje. Dość jest powiedzieć, że bawi tu między innymi z bogaczy europejskich taki Rotszyld. Braknie jednak Nizy czegoś, a właściwie kogoś,—to młodzieży do tańca. Z tego też względu syndykat municypalny zrobił podanie do ministra marynarki o przysłanie do portu nicejskiego chociażby części eskadry morskiej, by mieć oficerów w roli danserów. Niestety, minister, zapewne zakłopotany sprawami ważniejszymi, zwłaszcza przesileniem gabinetowem, zapomniał o względach dla płci nadobnej, ztąd panuje tu wielkie nieukontentowanie. Panie gotowe byłyby urządzić rewolucję, lecz tylko zimny podmuch wiatru z północy mityguje ich zapędy.

Na wszystkich balach publicznych w roli gospodyń spotykamy nazwiska: hr. Branickiej Władysławowej, hr. Przeździeckiej, księżny Lubomirskiej i hr. Czosnowskiej.

Obok tych winniśmy wspomnieć tu jeszcze nazwiska, jakie na razie mamy w pamięci. Więc bawia tu: ks. Radziwiłłowie, hr. Potoccy, hr. Tyszkiewiczowie, hr. Orłowsy, hr. Gurowscy, Temlerowie, Szwedowie, Rosengarten, Hussowie, Jantzenowie, Habersbusz, dr. Groerowie, Bułhak, Jaksa Bykowski, Galeswscy, hr. Platerowie, hr. Pawłowa Jagminowa, marszałek Niemcewicz, Krzyński i wielu, wielu innych.

TESTAMENT HOPCKINSA.

przez Jana Rutkowskiego.

(Dalszy ciąg.)

I ten człowiek śmiał dziś stanąć przedemną po trzydziestu latach, śmiał przekroczyć próg mego domu i spojrzeć mi w oczy. Jakże straszliwie cierpieć musiał, zanim zdecydował się na krok tak ryzykowny!

Pogoda była fatalna. Deszcz lał, jak z cebra, postanowiłem tedy nie wyruszać dziś z domu. Zagłębiłem się w „History of the Supernatural” Wiljama Hovitta, gdy służący podał mi bilet wizytowy.

Nie wierzyłem oczom własnym. — Jerzy Wallis?—czytałem—Jerzy Wallis? To niepodobna... Ten pan chce się widzieć ze mną?

— Tak, czeka w saloniku. Jerzy Wallis!... Nazwisko, wyryte na bilecie, brzmi w samej rzeczy tak, nie inaczej. Ależ to musi być chyba imiennik Wallisa, którego kiedyś znałem.

— Proszę. Odwróciłem się ku drzwiom... Służący odchylił portjerę i wpuścił przybysza do pokoju. Wszedł nieśmiało, ostrożnie, jak lichy pogromca, wchodzący do klatki dzikiego, kapryśnego zwierzęcia, które lada chwila może mu pazurami szarpać ciało w kawały. Zatrzymał się przy samem wejściu, niepewny, czy ma dalej iść wolno.

Ostłupiałem. Był to Jerzy Wallis w swojej własnej osobie. Podobno człowiek, spadający w przepaść, w jednej sekundzie przypomina sobie najważniejsze chwile życia, przesuwające się, jak w błyskawicznym kalejdoskopie, w mózgu przekrwionym. Tak i mnie w tej jednej sekundzie przemknęła przez głowę nawalnica wspomnień: widziałem i Fanny, i panię Tresseljan, i ciotkę Draving, i stojące otworem drzwi domku przy końcu topolowej alei, w których rysowały się sylwetki dziewczyny i Jerzego, zapatrzone w siebie, zbliżone skroniami do siebie...

— Nie poznajesz mnie? Nie poznajesz mnie pan?—poprawił się Jerzy.

Był bardzo zmieniony. Niktby nie przypuścił, iż trzydzieści lat temu była to postać, kwitnąca zdrowiem, piękna, pełna męskiej siły i wytwornej elegancji. Na wychudłej twarzy rysowały się ostremi kantami kości policzkowe, a na nich faldowała się skóra poślizka, zmiętoszona, wynędzniała. Byłby wstrętnym, gdyby nie budził litości.

— Nie poznajesz mnie pan?—pytał znowu—jestem Jerzy...

Skoczyłem na równe nogi. Więc ten człowiek przyszedł chyba uragać mi w moim własnym domu! Zawrzała we mnie krew, podniecana trzydziestoletnią nienawiścią. Przyszedł do mnie, bo wiedział, że będzie miał do czynienia z głupcem, który nie zdoła się na energję zdruzgotania go jednym uderzeniem pięści. Al! tego już za dużo! Trzęsąc się z oburzenia ręką zacząłem szukać dzwonka na biurku.

— Wstrzymaj się pan na chwilę—mówił błagalnie—jedno uderzenie izwonka, a wyrzucę mnie ztąd,

jak psa. Wiem o tem. Ale, zanim zadzwonisz, ze chciej mnie wysłuchać.

— Więc czegoś pan chcesz odemnie?!—buchnąłem.

— Pięciu minut rozmowy.

Był w tej chwili tak nędzny, że nie zadzwonił. Usiadłem na poprzednim miejscu. Postąpił krok jeden i mówił:

— Będę zwięzłym. Masz przed sobą człowieka zmarnowanego, ruinę, która niema nawet tyle odwagi, aby raz skończyć ze sobą. Kiedyś, przed laty, ukradłem ci szczęście... Byłem podły... Wziąłem ją za żonę, bom w szalonych spekulacjach spodziewałem się robić miliony i chciałem mieć koło siebie kobietę piękną, któraby oczy ludzi ściagała na siebie. Miała mi służyć za szyld, tak, jak za szyld złudny służą zaprzęgi, liberje i klejnoty bankrutujących bankierów... Los chciał inaczej... W zaciszu, na skromniejszym stanowisku, możebym i zajął miejsce wybitne, ale w pogoni za milionami, w której biorą udział geniusze przebiegłości i sprytu, zginąłem. Nie przebierałem w środkach, nieprzebierali i inni; ale mieli teższe głowy odemnie i wypływali na wierzch, gdy ja szedłem na dno. Stworzony byłem na maieńkie kółko w maszynie społecznej, a chciałem zostać olbrzymim motorem, który niebotyczne góry przewierca, a drobne kółka na miążgę ściera. Mówiłem sobie: dochodzą inni, dojdę i ja. Ale zapomniałem, że w walce, w której brałem udział, zwyciężają tylko najsilniejsi, najwięksi, najwytrwalsi... To mnie zgubiło... Tymczasem Fanny umarła...

— Amilkł na chwilę, jakby onieśmielony dźwiękiem tego imienia, wypowiedzianego wobec mnie.

Już to trzeba przyznać bezstronnie, że my polacy lubimy włóczyć się po świecie, to też pełno nas jest wędzide. Na całej Riwierze, a więc w Mentonie i Cannes bodaj jest tu naszych rodaków do tysiąca osób. Dość jest powiedzieć, że w samej Nizy bawi chyba przeszło paręset osób. Gwarno jest tu tedy i względnie wesoło. Pobyt cudzoziemcom uprzyjemniają, prócz dwóch kasyn i tyluż *cerclów*, cztery teatry i parę *café-concertów*. Wycieczki w okolice, spacerki i koncerty na promenadzie angielskiej, to wszystko czyni pobyt w tem cudownem ustroniu nader miłym.

Kto jednakże szuka prawdziwego spokoju, lub kuracji, ten niech ucieka ztąd co najdalej. Nizza chyba najmniej nadaje się do poprawy sił nadwątlonych, a to dla swego burzliwego życia. Gdy tedy w Nizy na każdym kroku spotykamy twarze pełne życia i werwy w Mentonie, Cannes, Beaulieu i t. p. osiedli przeważnie ludzie zmęczeni, złamani cierpieniem, oliary suchot.

W porcie miejskim w tej chwili stoją cztery wspniale jachty prywatne, które wprawiają w podziw swą elegancją zwykłych śmiertelników. Właścicielami tych jachtów są: książę Leuchtenberski, Wandersbilt, Gordon Benett i Rotszyl. Cóż to za cacka, a co przepych w ich urządzeniu!

Napływ turystów na rywiere nie ustaje. Dziś przyjeżdża do Cannes książę Walji z rodziną, a i królowa Wiktoria jest wkrótce oczekiwana. Wczoraj znów przejeżdżała przez Nizę ex-cesarzowa Eugenia.

W. J. S.

Komfort i zdrowie.

Z ciekawą pracą wystąpił świeżo jeden z lekarzy berlińskich, dr. Marcin Mendelsohn—ręcz, napisana dla dodatku *Zeitschrift für klinische Medizin*, nosi tytuł „*Der Comfort des Kranken*”.

Wywołała ona żywe zajęcia w sferach lekarskich, a w osobnych wydania odbitkach przez firmę Augusta Hirschwalda, przedostała się do szerokiego kół publicznych, dla których przedewszystkiem ma znaczenie.

Omawia w niej dr. Mendelsohn sprawę komfortu dla chorych i określa ściśle warunki jego.

„Zamądo do tej pory zwracano na to uwagę—mówi autor—iż komfort dla chorego integralną jest częścią kuracji, iż często przy jego jedynie pomocy choroba staje się możliwą do zniesienia, a nawet ustępuje. W tych wypadkach nie jest on zbytkiem, ale koniecznością.”

Przechodząc koleją warunki owego komfortu, zatrzymuje się dr. Mendelsohn dłużej nad urządzeniem pokoju dla chorych.

Najwłaściwszym jest najlepszy z istniejących w mieszkaniu, a więc to, co nazywamy salonem, w celach bowiem towarzyskich i tak w czasie choroby w domu nie na wiele się przydaje. Gdzie to możliwe, należy do wyłącznego użytku pacjenta nie jeden, lecz dwa przeznaczyć pokoje. Jeden na przeciąg dnia, drugi na noc, w czasie nieobecności w nich chorego pokoje te winny być przewietrzane i jaknajstaranniej porządkowane. Jeżeli okoliczności na to pozwalają, dobrze jest, aby pokoje te leżały: od północy jeden, od południa drugi, łatwiej bowiem w takim razie stosować się do temperatury i innych warunków zewnętrznych. Pokoje malowane olejno pierwszeństwo mają przed tapetowanymi, z pomiędzy zaś tych ostatnich po-

kryte drzewem lub skórą. Podłoga gładka, czysto wymyta, lub woskowana posadzka.

Urządzając pokój dla chorego, należy przedewszystkiem usunąć z niego wszelkie dywany. To samo uczynić należy z kotarami, otaczającymi łóżko, portjerami i firankami. Tamują one jedynie wolny przewiew powietrza, gromadząc dokoła pacjenta szkodliwe wyziewy. Z tego względu na banicję również zasługują meble wybijane: chory ich nie potrzebuje, a zdrowi dokoła niego i na drewnianych stołkach siadać mogą. Jednym słowem, w pokoju chorego nie się z t. zw. „łapikurzów” znajdować nie powinno, nic, prócz przedmiotów, ściśle z wygodą jego i kuracją związanych. Pod żadnym nadto warunkiem wstępu do niego nie powinny mieć zwierzęta.

Nie znaczy to wszakże, aby pokój ten świecił nagimi ścianami. Wszak chory wrażliwszym jest na otoczenie od zdrowych, z konieczności, przykuty całymi tygodniami do łóżka, zajmuje się drobiazgami, które w innych warunkach żadnego nie miałyby dla niego znaczenia. Każdy kwiatek, każdą plamkę obejrzy i dostrzeże na obiciu, szew każdy obliczy na kołdrze. I pod tym więc względem nieskończenie wiele uczynić można dla pacjenta.

Już sama barwa ścian zasługuje na baczenie: kolory ciemne usposabiają chorego melancholicznie, zbyt jasne denerwują go i drażnią. Najwłaściwszymi są półtony: błękitny, różowy, zielony. Wzory na obiciu mają także znaczenie swoje; rysunek drobny, nieskomplikowany ma pierwszeństwo. Tapety o rysunku wyraźnym, szerokim przerażają pacjenta, szczególnie, gdy podlega gorączce. Co do firanek, ani białe, ani ciemne nie odpowiadają celowi, błękitne, popielate lub zielone—oto najodpowiedniejsze dla nich barwy.

Jeżeli stan chorego na to pozwala, dobrze mu jest w pokoju jeden lub dwa powiesić obrazy, tak jednak, aby wygodnie mógł na nie spoglądać. Obrazy te należy zmieniać, a widok ich stanowić będzie tem przyjemniejszą rozrywkę. Treść obrazów, rodzaj ich, ton ogólny, kształt sam, wszystko to dla bacznego lekarza ma swoje znaczenie.

Nadto koniecznymi są w pokoju chorego kwiaty, zegar z wyraźnym cyferblatem, ale nie bijący, i t. p.

Osobny rozdział poświęcono zachowaniu się osób, otaczających pacjenta, przyczem dr. Mendelsohn zwraca uwagę, iż należy się strzedz cichej rozmowy, chory bowiem wyobraża sobie, iż o nim mowa i niepokoi się, choć nie daje tego poznać po sobie. Najwłaściwszą jest zwyczajna intonacja głosu.

Chodzenie na palcach, podłuchiwanie pod drzwiami wszystkie te tym podobne zbyteczne ostrożności nie prowadzą do celu.

Na innym miejscu spotykamy się ze zdaniem: „w pokoju chorego okna są po to, aby stały otworem, drzwi zaś aby je zamykano”.

W zakończeniu pracy swojej, nie zapomina autor i o tem, iż komfort w chorobie nie każdemu dostępny, to też dodaje: „W prowadzeniu kuracji, jak i wojny trzech przedewszystkiem rzeczy potrzeba: pieniędzy, pieniędzy i jeszcze raz pieniędzy”, a kończy przysłowiem: „*Qui non habet in nummis, dem hilft nichts, dass er frumm ist.*”

(=)

WIADOMOŚCI BIEŻĄCE.

= Petersb. wiedz. dowiadują się, iż specjalna komisja, utworzona przy ministerjum sprawiedliwości,

czas. Ale namiętność do wyzywania losu na rękę silniejszą była od zniekania, rezygnacji, upadku. Nie mogłem zdobyć tanim kosztem milionów, zapragnąłem przynajmniej setek... Zacząłem grać...

Poruszyłem się na fotelu niecierpliwie.

— Chcesz pan zapytać: cóż mnie to obchodzić może? Wiem... Ale pozwól mi skończyć, skoro słuchałeś dotychczas. Zacząłem grać i to grać w nędznych szulerniach, w klubach przybulwarowych, gdzie zbiera się codziennie hołota z paryżkiego bruku, która dziesiątki franków rzuca na stół baccarata, nie wiedząc, co jutro do ust weźmie. Grałem z początku dla zysku, potem gra weszła mi w krew, otoczyła siecią namiętności, silniejszej nad głos rozumu. Nie znalazłem pan nigdy szalu gry hazardowej, a raczej nie szalu, ale powolnej, trawiącej, pożerającej cię codzien gorączki? Należysz do szczęśliwych, którzy nie grzęzną co dnia głębiej w błocie. Dziś mam już mózg przepalony szulerką, jak pijak ma przepalone wódką trzewia. Co dnia, powracając z klubu, powiadam sobie, że nie wygrać nie mogę i co dnia powracam do stolika, przy którym spędzam noce całe. Nie mam już myśli, nie odbieram wrażeń, nie odczuwam wzruszeń. Na świecie coś się dzieje podobno, ludzie żyją, sumienia walczą, głowy i ręce pracują. Nie wiem o niczem, nie dbam o nic. Wpatrzony wiecznie w punkt jeden, zasłuchany li tylko w szelest kart, przestałem być człowiekiem, a z dniem każdym mniej czuję grozę mego zbydlenia. Nachodzą na mnie chwile takie, że walczę ze sobą, a raczej walczę się staram. Ale jest to tylko ogień słomiany. Gdybym miał siłę woli, nie byłbym tem, czem jestem...

opracowała projekt reformy śledztwa przedwstępnego, na mocy którego oskarżony ma możność brania bezpośredniego udziału w ciągu całego śledztwa. Każda osoba, powołana do śledztwa, ma prawo otrzymywania wszelkich kopij z akt śledztwa, przyczem prowadzący śledztwo winien zawiadamiać o tem osoby interesowane. W wyjątkowych razach sędzia śledczy ma prawo nie dopuścić osobiście do śledztwa oskarżonego. Przy komunikowaniu oskarżonemu ostatecznych wyników śledztwa może się znajdować obrońca tego ostatniego i robić uwagi w imieniu oskarżonego. Po zamknięciu śledztwa, oskarżony, o ile się znajduje w areszcie, może widzieć się ze swoim obrońcą.

= W sferach kolejowych, jak donoszą dzienniki petersburskie, krąży pogłoski o tworzeniu nowego przedsiębiorstwa budowy kolei podjazdowych. W przedsiębiorstwie mają podobno wziąć udział poważni kapitaliści.

= *Gazeta losowań* twierdzi, iż jest upoważnioną do oznaczenia, że kolej warszawsko-wiedeńska nie wypuści w r. b. żadnych obligacji, gdyż rozporządza dostatecznymi funduszami dla pokrycia swych potrzeb.

= Z kancelarji oberpolicmajstra m. Warszawy otrzymujemy co następuje: „W n-rze 48-ym *Kurjera Warszawskiego* z d. 5 (17) lutego; w wiadomości p. t. „Zuchwała kradzież” doniesiono, że w d. 4 (16) lutego nieznaną 14-letnią dziewczyną, spotkawszy panią K. na ulicy Nowogrodzkiej, w pobliżu kościoła, zaczęła prosić o jałmużnę na lekarstwo dla chorej matki, a kiedy pani K. wydobyla portmonetkę, zamierzając wyjąć z niej drobną monetę, wtedy żebraczka nagle wyrwała jej portmonetkę i potrafiwszy panią K. uciekła. Pomimo zarządzonej śledztwa w celu zatrzymania, zuchwała złodziejka ukryła się wraz z portmonetką, w której znajdowało się przeszło 10 rs. Kancelarja, z polecenia p. oberpolicmajstra, opierając się na przeprowadzonym w tym przedmiocie śledztwie i protokularnem zeznaniu wrzeczono poszkodowanej pani K., niniejszem podaje do wiadomości, że opisany wypadek wcale nie miał miejsca.”

= P. oberpolicmajster, z powodu przyboru Wisły, wydał następujące przepisy, zamieszczone w *Gaz. polic.*: 1) wzywać mieszkańców domów, położonych przy ulicach nadbrzeżnych, aby przeprowadzali się na wyższe piętra, lub do domów, którym nie grozi niebezpieczeństwo wylewu, przyczem organa policji wykonawczej powinny przyjąć jaknajenergiczniejszy udział w ratowaniu dobytku mieszkanców; 2) komisarze cyrkulów nadbrzeżnych, znajdując się na miejscach zagrożonych, winni wydawać odpowiednie rozporządzenia, stosownie do wysokości wody i osobistym przykładem zachęcać podwładne im organa policyjne do ciągłej i energicznej działalności; 3) nadzorczy spławu będą się stosowali do wskazówek komisarzy; 4) komisarze, po porozumieniu się z inżynierem miasta, zarządzają, aby kanały miejskie dla ścieku wody bezwarunkowo zostały zamknięte we właściwym czasie; 5) w celu zapobieżenia zalaniu niższych dzielnic miasta przez wodę, z góry spływającą, co jest możliwem przy zamknięciu kanałów, naczelnik straży będzie miał ciągle w pogotowiu parowe maszyny i si-

W wychudłych rękach zaczął nerwowo miąć kapelusze. Zdawało się, że go poszarpię na strzępy.

— Dotychczas jednak byłem uczciwym o tyle, o ile krępowały mnie granice kryminalnego kodeksu. Dziś już nim nie jestem... Oglupiały gra, pozabawiony myśli, stałem się trupem, wstrząsanym niekiedy galwanicznymi prądami namiętności, która mnie dusi na jawie, wysysa z piersi krew, jak upiór, w snach gorączkowych. Przed miesiącem, zgrany do ostatniego centyma, straciłem do reszty samowiedzę. Z kasy podręcznej, pozostawionej do mojej dyspozycji, wzięłem 1,000 franków i...

Mówił tak szybko, że z trudnością chwycił ode-rwane słowa.

— ...I przegrałem... To ostateczny kres upodlenia, wiem o tem... To kradzież... Boję się, boję się okropnie... Nie sumienia, bo to zamilkło oddawna, ale boję się kary... Dla mnie i mego dziecka... Od miesiąca chodzę, jak potępieniec, co godzina wstrząsa mną dreszcz zgrozy, co minuta zdaje mi się, że oszaleję. Byłem wszędzie, próbowałem wszystkiego... Nie i nic... Nie mam kredytu, nie mam zaufania, nie mam wiary... Wstając ze snu, żałuję, że w noccy nie udusiła się zmore. Kładąc się do snu, żałuję, że w ciągu dnia nie zdruzgotał mnie piorun z jasnego nieba... Jutro mam rewizję kasy... Już jutro... Przed tygodniem mówiłem sobie: jeszcze tydzień! Przed sześcioma dniami: jeszcze sześć dni! A potem wrota mi po mózgu: Tylko trzy dni, dwa, dzień jeden!... Ognie na mnie bija, wije się w katuszy, głową tłukę o ścianę, bezsilnością obezwładniony. Szaleństwa pragnę, niech w furji pianą toczą, niech

— Czego potem nie robiłem? Gdzieś nie był? Łowilem perły na Ceylonie, ale znajdowałem tylko muszle jałowe; szukałem złota w Sacramento, ale spotykałem tylko mikię; zwróciłem się do brylantów w puszczech brazylijskich, ale natrafiłem tylko na skałę i piasek. I przekląłem demona złego, który tkwił we mnie, ale był tak podłego gatunku, że nawet do powodzenia prowadził mnie nie umiał. Lata miały za przerażającą szybkością, siły targaly się w zapasach bezowocnych, a ja ciągle byłem niczem... Wtedy próbowałem ostatecznego środka—hazardu. Zacząłem grać na giełdzie. Przyoblekłem się w skórę uczciwego człowieka dla zyskania kredytu, ale poznano się rychło na farbowanych lisach. Wznosiłem się nieco, ale za każdym razem upadałem coraz niżej. Przegrałem wszystko: majątek, honor, dobre imię, szacunek ludzki, dumę własną, wreszcie i wiarę w siebie. Opadły mi ręce z pierwszym siwym włosem na głowie. Nie dla mnie szczyty, bom nie był ani najsilniejszy, ani największy, ani najwytrwalszy...

Odetchnął ciężko.

— Potem musiałem opuścić Anglję. Nie miałem już co robić w kraju, w którym szamotałem się przez długie lata, dopóki nie nabrał przeświadczenia o własnej nicości. Od pięciu lat mieszkam tu, w Paryżu. Przez litosć, przez wzgląd na nadzieję, jakie kiedyś budziłem, wyrobiono mi posadę na kolei Wschodniej, gdzie siedzę dotychczas... Trzymam się jedyne tego punktu oparcia z całych sił, bo drzę na myśl, że, gdybym i to stracił, nie miałbym za co wegetować nawet tak nikczemnie, jak dotych-

Dochody domu sierot wynosiły w r. z. rs. 5,159, wydatki rs. 4,310, pozostało zatem na r. b. rs. 859.

Dochód składał się z sumy rs. 3,283, jako procentu od kapitałów, ofiarowanych przez założycielki, baronów Lenwałów; resztę pokryła ofiarność publiczna, zakład otrzymał bowiem od Marji z Kronenbergów hr. Zamoyskiej rs. 150, od p. Wład. Kronenberga rs. 150, od hr. Jakóba Potockiego rs. 150, od p. Karola Szenkera rs. 150, od p. Stefana Spiessa rs. 150, od p. Marji Goldstandowej rs. 100, od p. Teodora Wernera 100, od p. Fryderyka Roezlera rs. 200, beżmiennie rs. 100, z kwesty wielkanocnej rs. 515 itd.

W rubryce wydatków najpoważniejszy stanowiły: żywność, bo rs. 2,433, tudzież ubranie, obuwie itd. rs. 472, nauka szkolna i koszty kancelaryjne rs. 522.

W r. b. zakład przyjął w swe mury o jedną sierotę więcej, a jest nadzieja, że liczba ta zwiększy się szybko, instytucja zjednywa sobie bowiem coraz większą popularność.

Ziszczenie się tych marzeń zależy jednakże tylko od poparcia, bowiem dom sierot jest tak urządony, że może pomieścić 60 sierot.

== Kasy groszowe.

W dwunastu kasach groszowych przy ochronach w Warszawie i na Pradze, rezultat obrotu funduszów za kwartał czwarty r. z. był następujący:

Wydano wogóle nowych książeczek, na które, tudzież na dawniejsze, złożono rs. 14,893 kop. 2½, na żądanie 472-ch uczestników wypłacono rs. 2,695 kop. 72½, przeniesiono do kasy miejskiej oszczędności na procentowanie rs. 12,832, wogóle od założenia kas groszowych oszczędności w r. 1801-ym, uczestników 48,911 wniosło rs. 870,095 kop. 21; z tego przelano do wspomnianej kasy rs. 739,968 kop. 55½, wypłacono żądającym uczestnikom rs. 126,447 kop. 93½.

Pozostało w kasach groszowych dla 6,008 uczestników rs. 3,678 kop. 64, a mianowicie w zapasie rs. 2,133 kop. 96 w depozycie Towarzystwa dobroczynności rs. 1,544 kop. 68.

== Dla biednych.

Wydawanie gorącej herbaty z pieczywem przy ulicy Pańskiej i Pokornej, z której w ciągu zimy codziennie korzystało 600 ubogich przeważnie z klasy robotniczej bez różnicy wyznań, z dniem dzisiejszym (d. 20-go b. m.) ustaje; wogóle wydano 60,000 porcyj, na co wydatkowano 780 rs.

Opiekun ubogich cyrkułu 4-go, p. Ludwik Szczygielski z członkami rady rozdał nadto 300 rs. pomiędzy biednych z funduszu zebranego z przedstawienia, urządzonego d. 4-go listopada w cyrku Cenisellogo.

Obecnie zajmuje się zakupem żywności na święta Wielkanocne.

== Komunikacja bezpośrednia.

Zarząd kolei dąbrowskiej zwrócił się do dyrekcji kolei nadwiślańskiej z propozycją wprowadzenia w letnim rozkładzie jazdy komunikacji bezpośredniej z Wiedniem, Moskwą i kolejami południowo-zachodnimi.

W tym celu były wysyłany pociąg pośpieszny z Granicy o godzinie 10-jej min. 40 wieczorem i przychodziłby do Iwangrodu o godzinie 9-jej min. 50 zrana, dalej przez Łuków łączyłby się z pociągami kolei terespolskiej.

W drodze powrotnej pociąg, wychodzący z Iwangrodu o godzinie 7-jej min. 30 wieczorem, przychodziłby do Granicy o godz. 4-jej min. 40 zrana, gdzie łączyłby się z pociągiem kurjerskim kolei austriackiej.

Projekt, mający na celu szybszą i tańszą komunikację, jest obecnie przedmiotem obrad zarządu kolei nadwiślańskiej i ma być podobno przyjęty.

== U zbieraczy.

Na oryginalny pomysł wpadł jeden z dziennikarzy wraz z artystą rysownikiem.

Panowie ci odwiedzają wszystkich bardziej znanych zbieraczy wszelkiego rodzaju zabytków, kolekcji naukowych, amatorskich itp.

Tak np. w szeregu *interview'ów* będą opisane: ilustrowane zbiory motyli p. M., monet p. B., zaprzęgów i dzwonków p. W., autografów p. M., obrazów p. K., kaktusów p. W. i wiele innych.

Rezultat oględzin będzie ogłoszony w jednym z pism tygodniowych.

== Włóścianin kupcem.

Jako przykład, że włóścianie nasi nie są pozbawieni istotnych zdolności kupieckich i raz wszedłszy na tę drogę, umieją na niej radzić sobie dobrze, p. Malinowski na ostatnim posiedzeniu sekcji przemysłu rolnego przytoczył nazwisko niejakiego Sidarskiego, zajmującego się wyłącznie wyrabianiem przedmiotów pierwszej potrzeby z drzewa, w szczególności zaś naczyń.

Sidarski przed niewielu laty przybył zdaje się z Galicji, gdzie sztukę domowego stolarstwa początkowo uprawiał.

Osiadłszy w okolicach Suchedniowa i tu w dalszym ciągu oddał się pierwotnemu zawodowi.

Wkrótce warsztat jego, zwiększając się stopniowo, zaczął zajmować coraz więcej ludzi i dziś doszedł już do tej siły, iż latem i zimą przez cały rok zatrudniał 15 ludzi.

Wyroby swe Sidarski sprzedaje nietylko w najbliższej okolicy, lecz zbywa je również w innych punktach.

Jest on co dwa miesiące ze swym towarem w Warszawie, w Łodzi i wszędzie ma utrwaloną klientelę, skoro jej nie rzuca.

Kapitałem też, który posiada, obraca na rok 12 razy, mnożąc w ten sposób jego odsetki.

== Skradziona wyprawa.

W tych dniach nadeszła do Warszawy wiadomość z Tyflisu o zuchwałej i zagadkowej kradzieży.

W początkach lutego odbył się w naszym mieście ślub p. Ludwika Gołębiowskiego z panną Józefiną Szukowską.

Nowożeńcy, jadąc na stały pobyt do Tyflisu, gdzie pan G. stoi na czele domu komisowo-handlowego, wysłali wszystkie rzeczy, a głównie wyprawę pani młodej w siedmiu pakach za frachtem.

Paki przysły w porządku, lecz nie zawierały przedmiotów, jakie w nie włożono.

Zamiast pościeli, bielizny, garderoby, porcelany, wreszcie sreber i wyrobów platerowanych, znalaziono tam słomę, cegłę, szmaty, potłuczone butelki itp.

Wartość wszystkich skradzionych rzeczy, według szczegółowej specyfikacji, wynosi rs. 3,400.

Sledztwo celem wykrycia, gdzie mianowicie zuchwała ta kradzież została dokonana, natchmiaszt zarządono.

== Śmierć za oceanem.

Z Buenos Ayres nadeszła wiadomość o śmierci Stefana Chruszczewskiego, ajenta handlowego, który opuścił Warszawę przed trzema laty.

Zmarły zajmował się głównie pośrednictwem w handlu skórami pomiędzy Argentyną a Rosją.

== Kradzieże.

Zamieszkałemu przy ul. Leszno pod № 53-im Witoldowi Ordze skradziono, za pomocą wyłamania zamków, dwa futra i różne przedmioty na sumę 500 rs. — Z mieszkania Władysława Drozdowskiego przy ul. Szpitalnej pod № 5-ym skradziono zegarek złoty oraz kilka garniturów męskich wartości 150 rs. — Zamieszkałemu przy ul. Elektońskiej pod № 21-ym Witoldowi Andrzejkiewiczowi skradziono dwa futra i palto wartości 100 rs. — Zamieszkałemu przy ul. Żąbkowskiej pod № 11-ym Izraelowi Olbratowi skradziono różne rzeczy, bryczkę i dwa komplety kół; uszkodzono podaje stratę na 500 rs.

== Złodziej i paser.

Przed paru dniami Aleksandrowi Tokarskiemu na ul. Białej został skradziony zegarek.

Twarz złodzieja uszkodzony zapamiętał i sprawca kradzieży, Józef Pisarczyk, nazajutrz, gdy wychodził ze sklepu pod № 23-im na Starem Mieście, został ujęty.

Okazało się, iż zegarek był już sprzedany Ludwikowi Wiczorkiewiczowi, pod № 22-im przy ul. Browarnej.

Zarządono tam rewizję i zegarek odnaleziono, a protokół sprawy odesłano do sądu.

== W bójkę.

Zamieszkały pod № 43-im przy ul. Dzikiej Icek Hajdenretich, wszedłszy na podwórze domu pod № 30-ym przy ul. Świętojerskiej został zaczepiony przez Chaima Wiszniaka, który z nim wszczął bez żadnego powodu kłótnię, a następnie bójkę.

Hajdenretich został pokonany i Wiszniak, ściągawszy mu z palca pierścionek z brylantem, pośpiesznie uciekł.

== Zagrożony dom.

W domu pod № 1-ym przy ul. Bagnu, w piekarni Szerera na parterze, zauważono porysowanie się sufitu.

Wzwaną budowniczy miejski zaopiniował możliwość zawalenia.

Wobec tego mieszkańcy z pierwszego piętra zostali usunięci, a piekarnię czasowo zamknięto.

== Przy pracy.

W dniu wczorajszym w fabryce Refelda i Dubeltowicza pod № 117-ym przy ul. Jerozolimskiej, robotnik, Jan Gorzobowiecki, liczący 27 lat wieku, zdejmując szyny żelazne, spadł ze znacznej wysokości i ciężko zranił się w głowę.

Poszwanokowanego, po udzieleniu pomocy lekarskiej, odwieziono do mieszkania pod № 5-ym przy ul. Miedzianej.

== Przez zemstę.

Zamieszkały na Powązkach przedsiębiorca furmanek, Jakób Tomaszowski, mając podejrzenie na furmana, Ieka Geliwera, iż sprzedaje obrok, wypowiedział mu miejsce.

Geliwer, mszcząc się na Tomaszowskim, dwóm koniom podcinał nogi.

Przedsiębiorca poniósł straty przeszło 200 rs.

== Skutki pijaństwa.

Nocy wczorajszej Andrzej Rakowicz, robotnik fabryczny, zamieszkały w Targówku, przyszedł do domu mocno pijany i wszczął kłótnię z żoną.

Gdy Rakowiczowa dla uniknięcia dalszych następstw uciekła do sąsiadów, pijany awanturnik wzniecił pożar.

Kiedy ogień sposzreżono, dym napelniał izdebkę, a w niej leżał bez zmysłów Rakowicz, na którym płonęło ubranie.

Ogień bezzwłocznie ugaszono, lecz Rakowicz uległ bolesnym oparzeniom, chociaż niebezpieczeństwo życia jego nie grozi.

+ P. Mieczysław Chądziński zaliczony został do grona adwokatów przysięgłych okręgu izby sądowej warszawskiej, z miejscem zamieszkania w Ciechanowie.

+ Teatr amatorski.

Piszą do nas z Łęczycy:

„W d. 21-ym z. m. odbyło się tu przedstawienie amatorskie, na którym odegrano komedijki: „Uwięziona”, „Stacja pocztowa w Hulczy” i „Teatr amatorski.”

Licznie zgromadzona publiczność, tak z miasta, jak i z okolicy, bawiła się wybornie.

Z grona amatorów wyróżniano szczególnie grę pań: Z. Mar., J. Prz., M. K. i Z. F., tudzież pp.: J. Kus., Gr., S. H., Les. i Kad.

Dochód z widowiska przeznaczono na rzecz dalszej restauracji teatru miejscowego.”

+ Wybory.

W tych dniach odbyło się w Kielcach ogólne zgromadzenie członków Towarzystwa dobroczynności.

Na prezesa Towarzystwa został wybrany JE. ks. biskup Kuliński; na członków rady gospodarczej pp. ks. Franciszek Brudziński, Erazm Rożycki, Tomasz Batogowski, Stanisław Sienicki, Julian Wardziński, Feliks Janczewski, ks. Stanisław Taylor, Leon Mozdziński, Karol Strzelbicki, Damazy Patek i Jan Henigman.

+ Echa Kieleckie.

Z Kielce piszą do nas:

„Niechaj przybywający do nas koncertanci nie mają żalu do kielczan za to, że na popisy ich uczęszczają bardzo nielicznie, jakżeż bowiem mają chodź do teatru, skoro panuje tam przerażające zimno.

Naprzekład na ostatnim koncercie p. Cieślowskiego i brać Bilińskich, z których jeden jest skrzypkiem a drugi pianistą, siedzieliśmy w teatrze w futrach i kaloszach, a jednak przemarzliśmy, jak to mówią, do szpiku kości.

Jak zaś ciepło było koncertantom, dowodzi tego dwuwiersz:

„Mówiłbym więcej, wiersze jeszcze gładsze.

Ale strasznie zimno w kieleckim teatrze.”

wypowiedziany przez p. Hoffmana wówczas, kiedy rzesistemi oklaskami chciano zmusić go do deklamowania ponad program.

Nadto właściciel hotelu daje obdarta obsługę do sali, którą oświetla cuchnącymi świecami.

Jakby mało tego było, na koncert ów wpuszczono wiele osób podejrzanych, zapewne bezpłatnie, a nadto galerję zamieniono na czarną giełdę.

Influenza grasuje w naszym mieście na dobre; przebieg jej bywa dość silny i wywołuje w następstwie zapalenie płuc, które znów pociąga za sobą nawet katastrofę.

W dniu 13-ym b. m. przy magistracie tutejszym otwarto biuro kontroli służących, przy którym aręduje dwóch etatowych stręczycieli.

W przeciągu miesiąca każda służąca winna zaopatrzyć się w książeczkę służbową.

Zbyteczna chyba zapewniać, że nowość ta wywołała u nas ogólne zadowolenie.

Kuchnia tania, otwarta przez Towarzystwo dobroczynności, cieszy się dobrem powodzeniem.

Kasa przemysłowców kieleckich miała w r. z. około 500,000 rs. obrotu, rozwija się zatem bardzo pomysłnie, dzięki jej prezesowi, p. Wojciechowi Zahorowskiemu, który urząd ten sprawuje od chwili założenia kasy.”

+ Parcelacja.

W pow. janowskim gub. lubelskiej włóścianie nabyli następujące majątki przy pomocy banku włóściańskiego:

Z majątku Wojciechów p. Zofji Wybranowskiej, 555 morgów; bank udzielił na ten cel pożyczkę w sumie 19,200 rs.

Z folwarku Suchawólka A., dziesięciu włóścian zakupiło 108 morgów; pożyczka 4,699 rs.

Z folwarku Suchawólka B., dziesięciu włóścian zakupiło 102 morgi; pożyczka 4,405 rs.

Z dóbr Grabówka lit. B., trzydziestu włóścian nabyło 282 morgów; pożyczka 13,200 rs.

Nadto włóścianie nabywają folwark Górne p. Grabowskiego, placąc po 52 rs. za morg; dobra Baraki, Szmula Rozenbauma 770 morgów po 33 rs. za morg.

Pożyczki na te kupna nie zostały jeszcze przyznane.

Prócz tego prowadzą się rokowania o sprzedaż majątków: Stefanówka Jójny Taubera, Dębina Froima Malca i Mniszka Altera Wallerszteina.

+ Nowy hotel.

W Dąbrowie górniczej przedsiębiorca prywatny rozpocznie na wiosnę budowę hotelu.

Jak donosi *Gaz. kiel.*, mieścić się w nim będzie sala teatralna i koncertowa.

+ Kradzież przedy.

Olbrzymią, względnie do objętości skradzionego artykułu, kradzież popełniono znów w tych dniach w Łodzi.

Oto ze składu na pierwszym piętrze w domu pana

F. przy ul. Zawadzkiej zabrano ani mniej ani więcej jeno... 7,000 funtów przędzy, wartości rs. 4,000.

Cały transport złodzieje ładowali na wozy, przed domem w nocy ustawione, a ich towarzysze zrzucaли towar z balkonu, na które wychodzą jedne z drzwi składu.

Czelnicy dostali się do wnętrza jego przez drzwi z kurytarza.

+ Z Chełma piszą do nas:

„Na ślad sensacyjnego dramatu wpadły władze naszego miasta.

Niejaki Józef Kot, starzec przeszło 60-letni, który żonę swą pochował przed kilkoma tygodniami, oświadczył się o rękę młodej swej słuźce.

Gdy ta jednak oświadczyła odrzuciła, podając za powód, iż podeszły w lata konkurent źle obchodził się z nieboszczką swą żoną, bił ją i tyranizował, Kot w zapale otwartości wyznał, że nieboszczka za starą była dla niego i dlatego ją zabił.

Służąca zeznanie to powtórzyła w policji. Zarządono natychmiast ekshumację zwłok Kotowej i dokonano obdukcji, która wykazała ślady ciężkich obrażeń, zadanych tępem narzędziem w piersi i ciele.

Kota natychmiast aresztowano; śledztwo w toku.”

NOTATNIK TERMINOWY.

— D. 21-go marca, o godz. 6-jej po południu, w lokalu kuchni taniej № 2-gi przy ulicy Krak.-Przedm. № 1-szy, odbędzie się roczne zebranie członków oddziału tanich kuchni.

— D. 21-go marca, w zarządzie dóbr państwowych w gubernjach: radomskiej, kieleckiej, lubelskiej i siedleckiej w Radomiu, odbędzie się licytacja na sprzedaż majątków poduchownych: 1) Kamień Plebański, w powiecie sandomierskim, gubernji radomskiej, od rs. 3,905 kop. 93; 2) Drogowla, w powiecie opatowskim, gubernji radomskiej, od rs. 9,957 kop. 27.

ZE ŚWIATA.

× Z Krakowa donoszą nam pod dniem 15-ym bieżącego miesiąca: „Smutne bardzo relacje o gminach, głodem dotkniętych, przedstawione zostały przez rady powiatowe i towarzystwa rolnicze wydziałowi krajowemu z zachodniej części. Powiat wielicki domaga się najszybszego rozpoczęcia robót publicznych dla dania zarobku ubogiej ludności, już obecnie niemającej co jeść. Powiaty: biański i żywiecki wykazały do 30-tu gmin, w których również już głód panuje. W bocheńskim klęska nieurodzaju stała się dotkliwszą, niż w roku 1889-ym. W tarnowskim obecnie w 15-tu gminach głód, a grozi całej większej części powiatu; w nowo-tarskim, obok głodu, obrzymia, niepamiętna śmiertelność; w wadowickim 4,000 ludności nie ma pożywienia; w myślenickim głód zagraża ludności najdalej w ciągu miesiąca; w krakowskim wreszcie przeszło 20 gmin potrzebuje szybkiej pomocy. Wszędzie pożądanym jest głównie zarobek dla ludzi.—Losowanie dzieł sztuki w Towarzystwie sztuk pięknych odbędzie się w d. 25-ym b. m. Zakupiono do rozlosowania dzieł za 10,800 zlr.—P. Rygier, artysta dramatyczny, wygłosił tu odczyt o aktorach i sztuce dramatycznej u nas. Wykład swój prelegent kontynuować będzie w drugim odcyście.

× Ze Lwowa donoszą nam pod dniem 14-ym b. m.: „W gmachu sejmowym odbyła się wczoraj konferencja posłów z zachodniej Galicji, celem naradzenia się, w jaki sposób możnaby ulżyć klęsce głodowej w zachodniej Galicji. Przewodniczył marszałek ks. Sanguszko. Członek wydziału krajowego, Romanowicz, przedstawił, w których powiatach i w jakich rozmiarach panuje lub spodziewana jest klęska głodowa. Towarzystwo rolnicze krakowskie wykazuje niebezpieczeństwo klęski głodowej w 13-tu powiatach. Wieliczka domaga się przedsięwzięcia robót publicznych dla dania zarobku, już teraz bowiem doskwiera głód ludności. Biała i Żywiec wykazują 20—30-tu gmin takich, w których głód panuje, i domagają się robót publicznych, bezprocentowych pożyczek i obniżenia kosztów transportu dla środków żywności. Bochnia twierdzi, że obecnie większa jest klęska, niż w r. 1889-ym. Tarnów: głód w 15-tu gminach, co grozi połowie powiatu. Biała wykazuje zupełny nieurodzaj ziemniaków i potrzebę dania zarobku. Na 48 gmin w 40-tu jest stan groźny. Nowy Targ: głód i wielka śmiertelność, domaga się pomocy. Myślenice obawiają się za dwa miesiące głodu i domagają się przedsięwzięcia robót publicznych. Wadowice wykazują, że dla 4,000 ludności niema żywności. Kraków: dwadzieścia kilka gmin potrzebuje pomocy; domaga się zarządzenia robót publicznych. Wieliczka: głód dotkliwy teraz już uczuwać się daje. W równej mierze dotknięte są powiaty: żywiecki, limanowski, nowosądecki, bocheński, chrzanowski, kolbuszowski, niski, oraz części powiatów: tarnowski i tarnobrzegski. Namiestnik hr. Badeni podniósł, że z subwencji, wyznaczonej ze skarbu państwa w sumie 360,000 zlr. na pomoc dla dotkniętych głodem w krajach poszczególnych, Galicja może mieć udział, z sumy jednak, jaką będzie można przyznać dla Galicji, nie nie pójdzie na roboty publiczne, lecz tylko na wyżywienie lub zasiewy. Jako poseł, podniósł namiestnik, iż sejm musi przyczynić się pewną sumą, celem niesienia po-

mocy ludności, głodem dotkniętej. Poskowie z powiatów, dotkniętych nieurodzajem, oświadczyli, że kraj powinien się przyczynić do akcji ratunkowej przez zakupno ziarna na zasiewy i zapomogi głodowe lub też przez zarządzenie robót publicznych. Stan. Jędrzejewicz podniósł myśl założenia spichrzów zbożowych po powiatach. Przy pomocy państwowej, krajowej i powiatowej możnaby w Galicji w trzech różnych miejscowościach każdego powiatu utworzyć takie spichlerze. Na wiosnę włościanie, potrzebujący zboża na zasiewy, pożyczaliby go z obowiązkiem zwrotu po zbiorach jesiennych. Obrady powyższe stanowiąć będą wskazówkę dla wydziału krajowego do dalszej akcji.

× Kuzyn cesarski. W Monks Kirby w hrabstwie Warwickshire, o czym doniósł nam już korespondent nasz londyński, zmarł temi dniami w 69-ym roku życia Rudolf William Fielding, ósmy z rządu earl Denbigh. Earlowie Denbigh nosili tytuł „hrabiów Habsburg, Laufenburg i Rheinfelden świętego cesarstwa rzymskiego”. Pochodzą oni rzeczywiście z tej samej rodziny, co i dom panujący austriacki, a mianowicie od hr. Rudolfa III-go Habsburga, stryja, w r. 1273-im obranego na cesarza Niemiec, hr. Rudolfa IV-go. Jeden z wnuków hr. Rudolfa III-go, a syn hr. Gottfrieda I-go († 1271), jak tego dowodzą stare, z czasów Edwarda IV-go dokumenty, za panowania Henryka III-go (1216—1272) przeniósł się do Anglii, zachowując tytuł hrabiego cesarstwa i dał początek rodzinie Fielding. Wspomina o tem Jan Müller w historii swojej związku szwajcarskiego. W r. 1622-im Sir William Fielding otrzymał godność earla Denbigh i stał wiernie przy Karolu pierwszym, gdy syn jego stronnikiem był Cromwela, to też w bitwie pod Edgehill walczyli przeciw sobie. Jeden z prawnuków pierwszego earla Denbigh, Henryk Fielding, był głośnym pisarzem angielskim. Zmarły obecnie earl przeszedł na katolicyzm. Gdy królowa Wiktorja w piątym dziesięcioleciu obdarzyła cesarza Franciszka Józefa orderem Podwiązki, należał Rudolf, wówczas jeszcze jako wicehrabia Fielding, do deputacji, która wręczała cesarzowi odznaki orderu. Ambasador angielski przedstawił go cesarzowi jako „hrabiego Habsburga”, wobec czego Franciszek Józef podał mu rękę i kochanym nazwał kuzynem.

× Kuba Rozpruwacz. Z Liverpoolu donoszą *Herald* telegramem, co następuje: Zeszłej soboty schwymano w Melbourne (Australja) mężczyźnię, podejrzanego o zamordowanie pewnej kobiety, której ciało znaleziono w kuchni jednego z domów pod piecem, pokryte cementem. Policja w Liverpoolu zajęła się poszukiwaniami w domu, w którym za bytności swojej w mieście tem mieszkał zbrodniarz, i odkryła w podwórzu, także wylanym cementem, pięć trupów, a mianowicie: ciało jednej kobiety i pięciorga dzieci. Panuje tu przekonanie, iż schwytany w Australji zbrodniarz, nazwiskiem Williams, jest okrzyczanym „Kuba Rozpruwaczem”.

× Zmienił przekonania. Przed kilku laty „Stowarzyszenie londyńskie propagandy chrześcijaństwa” wysłało do Konstantynopola misjonarza Fryderyka Johnsona, w celu nawracania mahometan. Johnson ostatecznie zmienił przekonania, zamiast bowiem nawracać muzułmanów, sam gorliwym stał się wyznawcą Mahometa i przyjął temi dniami islam. Omer Effendi—tak się zwie dzisiaj „Turek angielski”—otrzymał posadę nauczyciela.

Na nędzę wyjątkową.

K. Aleksandrowicz rs. 1.—A. M. rs. 2.
Dla biednej wdowy z dziećmi.
W rocznicę śmierci s. p. Józefy z Borowskich Kołakowskiej rs. 1.

Dla najbiedniejszych.

T. K. rs. 1.
Dla ojca 6-ga dzieci (Wołowa № 26).
H. C. rs. 1.

NEKROLOGJA.

+ S. p. Zygmunt Sadkowski,

urzędnik dr. żel. warsz.-terespolskiej, po krótkich cierpieniach, zakończył życie dnia 18-go marca 1892 r., przeżywszy lat 48. Pozostała żona z synem i rodziną zmarłego zapraszają przyjaciół i znajomych na żałobne nabożeństwo, odbyć się mające w kościele N. Panny Marji Loretańskiej na Pradze, w dniu 21-ym marca, to jest w poniedziałek, o godzinie 10-jej zrana, oraz na wyprowadzenie zwłok w tymże dniu i z tegoż kościoła, o godz. 5-jej po połud., na cmentarz powązkowski. 1173

+ S. p. Marynia Starost,

powiększyła grono aniolków dnia 19-go marca r. b., przeżywszy miesiąc 8½. Stroskani rodzice i bracia zapraszają krewnych i znajomych na wyprowadzenie zwłok dnia 21 marca, o godzinie 4-jej po południu z kościoła po-kapucyńskiego przy ulicy Miodowej na cmentarz brudziński. —1176

+ W poniedziałek, to jest dnia 21-go b. m., o godzinie 10-jej zrana w kościele św. Aleksandra, odbędzie się nabożeństwo żałobne za duszę s. p. Józefa i Józefy z Rudnickich

małżonków Naimskich. 508

+ W poniedziałek, d. 21-go marca, o godzinie 10-jej rano, w dniu imienia

s. p. BENEDYKTY z DĄBROWSKICH NOWICKIEJ,

za spokój jej duszy odbędzie się w kościele archikatedralnym św. Jana msza żałobna, na którą pozostała rodzina życzliwych zaprasza. 2—1155—

+ D. 21-go marca, t. j. w poniedziałek, o godz. 11-jej przed południem, jako w 1-szą rocznicę śmierci, odbędzie się w kościele po-karmelickim na Krakowskim Przedmieściu nabożeństwo żałobne za duszę

s. p. Juljana Kamińskiego,

na które pozostała żona i dzieci zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych. 2—1160—

Ludwika z Carmesinów BANDO,

wdowa po pastorze,

zakończyła życie d. 18 marca 1892 r., przeżywszy lat 88. Pozostałe dzieci i wnuki zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych na wyprowadzenie zwłok z domu przy ulicy Widok № 12, w dniu 21-ym marca, to jest w poniedziałek, o godzinie 3-jej po południu na cmentarz ewangelicko-augsburski. 2—1172

+ W dniu 21-ym marca r. b., to jest w poniedziałek, o godzinie 8-jej zrana w kościele powązkowskim odprawiona zostanie msza święta za duszę s. p. rodziny Janickich, a to z legatu przez niegdy Jawla i Emilję Janickich uczynionego, o czym rektor kościoła powązkowskiego interesowanych zawiadamia. —419—

+ W dniu 21-ym b. m. (w poniedziałek), odprawiona będzie wotywa, o godzinie 10-jej zrana, w kościele św. Ducha (paulińskim) za spokój duszy

s. p. Alfonsa Szmajkowskiego,

na którą pozostała żona z dziećmi zaprasza krewnych, przyjaciół i kolegów zmarłego. —1177—

+ W poniedziałek d. 21-go marca o godz. 9-jej rano odprawiona będzie msza św. w kościele św. Józefa Oblubieńca na Krakowskim-Przedmieściu za spokój duszy 1634

s. p. Józefa i Józefy Truszkowskich.

+ Dnia 22-go marca jako w rocznicę śmierci

s. p. Antoniego Rumińskiego,

oraz żony jego Józefy z Charchowskich i córki Józefy Czachowskiej, odbędzie się nabożeństwo żałobne o godzinie 11-jej przed południem, w kościele św. Józefa Oblubieńca (po-karmelickim), na które pozostała córka i siostra zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych zmarłych. 1176

+ We wtorek, dnia 22-go b. m., w rocznicę śmierci

s. p. Pauliny z Ośniałowskich KORYZNOWEJ,

odprawiona będzie msza żałobna w kościele św. Krzyża, w kaplicy Matki Boskiej, o godz. 9-jej i pół rano. 1165

B. p. Bronuś Hirschfeld,

ukochany synek Adolfa i Heleny z Silbermanów, po długiej i ciężkiej chorobie, przeżywszy lat 2½, przeniósł się do wieczności. Wyprowadzenie zwłok nastąpi w dniu 20-ym marca, to jest w niedzielę, o godzinie 1-jej z południa z domu przy ulicy Złotej № 14. 2—1171

NADESŁANE.

Nowy gatunek papierosów
„WARSZAWA“
fabryki Braci Polakiewicz
10 sztuk 6 kop.—5 szt. 3 kop.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE

(Korespondencje własne Kurjera warszawskiego.)

Wiedeń 17-go marca.

Natury chciwe straszliwych wrażeń mają się czem nasycić. Przed kratkami sądu odbywa się proces chłopca 17-letniego, który zabił kochankę „młodszą”, gdyż „ona tak chciała”, skoro nie mógł się z nią ożenić, a on „nie mógł oprzeć się jej żądaniu.” W dziedzińcu sądu zaś stracono dzisiaj mordercę służących, Schneidera. W ostatniej dopiero godzinie uległ skrusze, spowiadał się, wyrażał żal, a w chwili, gdy mu sznur zarzucono, jeszcze wołał rozpaczliwie: „Na Boga, chciałbym mówić!” Wiodocnie chciał poczynić jakieś nowe zeznania. Za biletami dopuszczono świadków zawodowych, prawników i lekarzy; kobiety wykluczone.

W „Deutsches Volksteater” odegrano wczoraj drugą ze sztuk na wielkim konkursie nagrodzonych, komedję „Ona się sama broni”. Autorką jest literatka Minna Kautsky. Nazwa pochodzi od drażliwych scen: bohaterka przychodzi w nocy do bohatera. Pierwsza z nagrodzonych sztuk „Der Ring des Ofterdingen” od razu upadła. Ta druga nie zupełnie upadła, tylko przez grzeczność. Znawcy utrzymują, że nie należało żadnego utworu wynagradzać.

Zasłużony nauczyciel, Syrowatka, zakuł się przy poprawianiu zadań piórem, umoczonem w czerwonym atramen-

cie i w kilka dni umarł na zakażenie krwi. Co niechaj będzie ostrzeżeniem!

Prof. Stoerk opisuje w *Wiener Medicinische Wochenschrift* bardzo rzadki wypadek wyleczenia *tuberculosis* krtań u jakiegoś fabrykanta z Łodzi, którego tutaj miał przez kilka lat w kuracji. Za pomocą osobnych instrumentów wycinał mu nowotwory itd. pełne bakterij tuberkulicznych. Mackenzie, Schnitzler, Percy, Kidd, Schaeffer i Schroetter wypadków podobnych w całej literaturze lekarskiej znają tylko dziesięć. Powodzenia kuracji warunkiem nieodzownym, rozstrzygającym jest zdrowy żołądek i dobre odżywianie.

*
Berlin 18-go marca.

W wielkiej sali „Architectenhauzu” wczoraj wieczorem odbył się ostatni odczyt na rzecz funduszu emerytalnego towarzystwa prasy berlińskiej. Pani v. Suttner z Wiednia, autorka kilku głośnych powieści, jako to: „Złoty brzoń”, „Odwiedzenie Marty na pobojowisku w Czechach”, „Nastrój przed Sadową” itd., odczytała z powieści tych kilka pięknych ustępów. Na wstępie zaznaczyła, że nie myślała w powieściach swoich przedstawiać samej siebie, lecz, że tworzyła typy wyłącznie z fantazji. Sceny, wyjęte z wojen, oparte na opowiadaniach znajomych, którzy w wojnie udział brali, lub też na studjum szczegółowem historii wojennej, starała się oddać zgodnie z rzeczywistością, ponieważ przyjęła za zasadę bezwzględne przedstawienie prawdy. Zakończyła przemówienie swoje wezwaniem obecnych, ażeby wedle sił pracowali nad tem, by biały sztandar pokojowy na całej kuli ziemskiej rozwiniętym został. Nie szczędzono pani Suttner oklasków, pomimo, że głos jej, na wielką salę za słaby, nie dozwalał wszystkim obecnym zrozumieć jej słów. Pani Suttner swego czasu występowała i w Rzymie na rozgłosnym kongresie pokojowym. Jest to osoba średniego wzrostu, z głosem o miłym, przejmującym brzmieniu, z lekkim tylko zacięciem wiedeńskim w wymowie.

Dzisiejszej nocy powiesił się tutaj w klinice prywatnej profesora dra Mendla znany profesor Adolf Gaspari, jak się zdaje skutkiem obłądzenia umysłowego. Promorował on przy tutejszym uniwersytecie od r. 1873-go, od r. 1878-go był w Berlinie lektorem języka włoskiego, od roku zaś 1880-go profesorem nadzwyczajnym języków romańskich przy uniwersytecie wrocławskim. Skutkiem nadmiaru pracy system nerwowy miał zupełnie rozstrojony. Z dzieł jego na wzmiankę zasługują: „Szkoła poetycka sycylijska z XIII-go wieku”, pisana w Neapolu, i „Historja literatury włoskiej za czasów renesansu”. Trupa przekazano *morgue* miejskiej.

W Muzeum przemysłu artystycznego otwarto ciekawą wystawę ornatów kościelnych. Są tam: dalmatyki, ornaty, kapy itd. z aksamitu, z jedwabnego brokatu, brokatu złocistych, borte itp., wykonane podług wzorów średniowiecznych w wielkich fabrykach jedwabiu w Crefeldzie.

*
Paryż 17-go marca.

Przed paru miesiącami izba poruczyła specjalnej komisji zbadanie projektu Méline'a, co do kredytu rolnego i profesjonalnego, a w tych dniach zdawał sprawę z prac komisji przed ministrem rolnictwa Develle'em poseł Eugenjusz Mir. Według zdania komisji, odpowiadającego zresztą najzupełniej rozdrobieniu własności ziemskiej we Francji, kredyt rolny powinien się przedewszystkiem opierać na osobistej odpowiedzialności pożyczającego, koniecznym więc jest znalezienie kryterjum pracowitości rolnika i widoków zwrotu długu. Kryterjum takie dać mogą jedynie syndykaty zawodowe rolnicze, ustanowione prawem z d. 24-go marca 1884-go r., którym też projekt chce przyznać prawo wzajemnych pożyczek w swem łonie, czyli chce zamienić je w instytucję wzajemnego kredytu, zakładane z mniejszymi formalnościami i trudnościami, niż wszelkie inne. Projekt idzie daleko dalej, i chce prawo wzajemnych pożyczek nadać wszystkim syndykatom i stowarzyszeniom zawodowym, demokratyzując w ten sposób kredyt do najwyższego stopnia. W tem też znaczeniu senator Burdeau na ostatnim zebraniu unji stowarzyszeń wytwórczych, o którym wam donosiłem, życzył im, aby w niedługim czasie Bank francuzki przyjmował ich papiery.

Państwo Floquet dali wczoraj w salach pałacu Bourbonów piękny wieczór artystyczny dla mężów stanu, artystów i literatów. W głębi sali uroczystości zbudowano prowizoryczną scenę w stylu Ludwika XV-go, ozdobioną białymi i różowymi kameljami, na której wystawiony oryginalny balet Hansena „Amor i Psyche”, zastosowany do muzyki Glucka, Grétny'ego, Lulli'ego, Rameau i Maraisa; drugi akt „Margot'a” Meilhac'a i drugi akt „Małżeństwa Figara”, prócz tego akademja muzyki reprezentowana była przez swe najlepsze siły wokalne. Oprócz stałych członków wszelkich tego rodzaju zebrań: ministrów i dyplomatów, zaproszeni i obecni uczeni: anatom Poiriez, chemik Naquet, deputowani: Siegfried i Lockroy, literaci i artyści: Zola, Puvis des Chavannes, Claretie, Carolus Duran i inni.

Ostatnie echo wielkiego strejku dorożkarzy paryzkich kompanji „L'Urbaine”: prezes ministrów Loubet przyjmował wczoraj ich delegację, prosząc o cofnięcie spraw, wyznaczonych z powodu bezrobocia i spowodowanych niem za-

burzeń, przeciwko strejkującym. Loubet, jako minister spraw zewnętrznych, obiecał cofnąć zależące od niego sprawy policyjne, co do kar pieniężnych jednak, które wynoszą 35,000 fr., odpowiedział, że musi porozumieć się z ministrem finansów, Rouvierem.

W Paryżu w ubiegłym tygodniu zanotowano zejść 1,168; poświęcono w kościołach i zatwierdzono w merostwach 380 małżeństw; urodziło się dzieci 1,320, z których prawych 913, a nieprawych 377, z tych ostatnich 44 rodzice natychmiast adoptowali. 108 dzieci, z których 42 nieprawych, urodziło się bez życia; oddano na karmienie 339 dzieci, z których tylko 107 otrzymywać będzie mleko mamki, a 232 będzie karmionych sztucznie.

Państwo Carnot osobiście złożyli wczoraj, jako w trzecią rocznicę śmierci ojca prezydenta, Hipolita, wspaniały wieniec na jego grobie na cmentarzu Père Lachaise

*
Rzym 15-go marca.

Nieustanne deszcze spowodowały wylew Tybru na kompanji rzymskiej i w niskich dzielnicach wiecznego miasta. Powódź się ukazała od wczorajszego wieczoru na placu Panteonu, na Forum rzymskim i na Forum Trajana. Zalana też w części *Via dell'Orso* i plac Cencich, a na stepie rzymskim kolej żelazna około Orte. Z mostów widownie jest okazałe i groźne. Mętny nurt Tybru, ogromnie rozszerzony, jest bystry i gwałtowny. Widąc płynące krzaki i drzewa, które woda wykorzeniła, powyrwane płoty i belki, utopione bydło i zwierzęta. Obwieszczenie rady miejskiej zapowiada dzisiaj wzrost powodzi aż do wieczoru, chociaż dziś rano deszcz ustał i słońce świeci.

Wskutek zgonu wielkiego księcia hesko-darmsztadzkiego zawieszony został wczoraj urzędowy obiad w ministerjum spraw zagranicznych, równie jak urzędowa recepcja, która dziś wieczór miała się odbyć u nowego ambasadora tureckiego.

Król na swoje urodziny odbierał powinszowania władz rządowych i miejskich, lubo w sposób nieurzędowy, to jest w apartamencie swoim prywatnym. Nadeszło też do Kwirynału kilka tysięcy telegramów, od zagranicznych dworów i naczelników rządów, tudzież od ambasad, konsulatów i tak licznych kolonij włoskich w europejskich stolicach i wschodnich miastach. Telegrafowali włosi z Paryża, Hamburga, Sztokholmu, Kadyksu, Odessy, Pesztu, Grecji, Chin, Afryki itd. Jenerał Gandolfi przesłał długi telegram z Erytrei, czyli włoskich posiadłości w Afryce. Król nadał wielką wstęgę orderu Korony włoskiej p. Nicoterze, ministrowi spraw wewnętrznych i liczne krzyże różnym dostojnikom i urzędnikom. W pałacu senatorskim na Kapitolu rozdawano medale i świadectwa za cenne zasługi, a wieczorem liczne gmachy, pomimo deszczu, oświetlone były; ale słota przeszczodziła znowu oświetleniu Kolosseum.

Francuzki admirał Moucher, znany astronom i współpracownik obserwatorium watykańskiego, przyjechał do Rzymu z rodziną, zwiędzał w sobotę do obserwatorium na tak zwanej Leonowej wieży, gdzie strop niebieski fotografowany bywa. Wieczorem zaś odwiedził kardynała Rampollę, sekretarza stanu, a w niedzielę rano był w kaplicy papieżkiej na nabożeństwie przez Ojca św. odprawionem, po którym Papież przyjmował go z rodziną, dziękował mu za astronomiczne prace dla obserwatorium watykańskiego, i doręczył mu brewe i oznaki komandora Piusowego orderu.

Wczoraj w teatrze Argentina w „Rigoletto” Verdi'ego Matjasz Battistini otrzymał zdumiewające powodzenie. Battistini uważany jest we Włoszech za pierwszego dzisiejszego barytona, jak dawniej Cotogni i Maurel. Rzym, gdzie się urodził, witał go po długim czasie upływie dojrzałym już, doskonałym i sławnym artystą. Jakoż okazał się on niezrównanym w drugim akcie w scenie między Rigolettem a Gildą, równie jak w kwartecie czwartego aktu. Gilda miała także w pannie Brambilli, rzeczniczkę godną siebie, która ślicznym głosem i grą swoją pełną liryzmu i namiętności, godna była stać obok teraźniejszego księcia barytonów.

*
Londyn, 16-go marca.

W najświeższym zeszycie *The Century Magazine*, wychodzącym równocześnie w Nowym-Yorku i tutaj, znajdują się aż trzy artykuły o Paderewskim: krytyczne studjum przez Williama Mason'a, szkic biograficzny przez miss Fanny Smith i—poemat R. W. Gilder'a. Mason pisze entuzjastycznie, np. „Słuchajcie go w Rubinsteina „Etude”, lub w Rapsodjach Liszta, z ich szczykiem rytmicznym i dziką wściekłością—i zapytajcie: który fortepjanista po Liszcie dał nam tak świetne, olśniewające barwy, takie eksplozje tonu?... Paderewski jest artystą z bożej łaski (*by the grace of God*), wykonawca fenomenalny i natchniony, a—jak wszyscy ludzie wysoko obdarzeni—jest to też charakter wdzięczny, *simple* i sympatyczny.”

Miss Smith opowiada, że Paderewski, „dziecko, nie znające matki”, zaczął już grać w 3-im roku życia, a studiować muzykę w 6-ym. Do warszawskiego konserwatorium wstąpił, mając lat 12. W cztery lata później grał w Rosji swe własne kompozycje. Ożenił się w 19-ym roku, stracił żonę w 20-ym—i wtedy przelał w muzykę całą swą duszę... Paderewski nie przestaje nigdy uczyć się

i ćwiczyć. Ma zwyczaj zamykać się przed każdym koncertem na całą noc i przechodzić wszystkie numery programu; nazajutrz gra z głębi duszy *with perfect abandon*.”

Gilder odpowiada na pytanie: „Jak gra Paderewski?” Tłumacząc kilka pierwszych rzeczy dosłownie: „Gdyby słowa były wonią, barwą, wielkiem pragnieniem, gdyby pieśń wieszczka była ogniem, płonącem w purpurowych żyłach, gdyby ludzkie wyrazy mogły kiedy odmienić ową dziką, elektryczną namiętność; gdyby jaka inna sztuka mogła oddać (co jest poety zadaniem) ów smutek, ów zachwyt i owo grzmienie tej jednej godziny ostupień, tych światła, niby z nieba, tych pomroków, niby z niekła—wtedy tylko mógłbym powiedzieć, jak gra Paderewski”.

Artykułom towarzyszą dwa charakterystyczne portrety naszego artysty.

*
Nowy Jork 24-go itego.

Komitet, złożony z 15-tu przedstawicieli świata przemysłowego w Nowym Jorku, podał do senatu projekt, który zredagowany w formie bilu przez senatora Hiscocke, domaga się przeznaczenia miliona dolarów na zaprowadzenie systemu rurowego do rozsyłania listów z głównej poczty do biur oddziałowych, których w New-Yorku jest 20. Do tego celu ma być zastosowana siła elektryczna, jako system najnowszy i najodpowiedniejszy.

Wczoraj ogłoszono rozporządzenie superintendenta budynków publicznych, mocą którego w przeciągu 30-tu dni wszystkie hotelowe windy, jeżeli nie są dotąd, to muszą być obmuruwane materiałem ogniotrwałym i zabezpieczone takimiż drzwiami dla zamykania, gdy winda nie jest używana.

Odbieramy z St. Louis, Missoury, ciekawe szczegóły, dotyczące przykrości, jakich doznała Sarah Bernhardt w dzień przybycia do tego miasta. Znana artystka podróżując po kraju we własnym wagonie kolejowym; przyjechawszy w tych dniach w towarzystwie swej służby i otoczona całą menażerją, złożoną z psów, kotów, ptastwa i gadów najrozmaitszych, na kolei już była uwiadomiona przez swego impresarja, p. Abbey, że pomimo usilnych starań, w całym mieście nie było można dostać apartamentu dla niej i jej otoczenia. Pomimo ulewnej deszczu, sama artystka w zakrytej karecie rozpoczęła pielgrzymkę po hotelach, lecz i ta okazała się daremną, nigdzie nie chciano jej przyjąć z inwentarzem, i nareszcie po kilkogodzinnych usiłowaniu musiała powrócić do swego wagonu i tam noc na stacji kolejowej przepędzić.

Z pięciuset jednoaktówek, napisanych na konkurs *New York Herald*, współubiegających się o nagrodę redakcji w kwocie 1,000 dolarów, przyznano pierwszeństwo sztuce p. t. „Hearts” (Serca) napisanej przez p. W. E. Goldenę. P. Golden nie tylko otrzymał konkursową nagrodę, ale oprócz tego, 1,100 dolarów za prawo przedstawienia jego utworu na scenie „Garden Theatre”.

Komisja zdrowia w Nowym Jorku podzieliła miasto na 15 oddziałów, przeznaczając do każdego z nich doktora z pomocą służby policyjnej, z obowiązkiem zwiedzania wszystkich domów zajezdnych i odszukania pasażerów chorych na tyfus, w celu pomieszczenia ich w specjalnym szpitalu. Przeznaczono 12,000 dol. na budowę pawilonów dla tych nieszczęśliwych.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego”.

Petersburg 19-go marca. (Tel. Aj. półn.)—Przez Ukaz Najwyższy opieka nad Jego Cesarską Wysokością Wielkim Księciem Mikołajem Konstantynowiczem z powodu zgonu Jego Ojca powierzona została Jego Matee, oraz Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiemu Księciu Konstantemu Konstantynowiczowi.

Petersburg 19-go marca. (Tel. Aj. półn.)—Główna komisja administracyjna do zmiany uzbrojenia armji, zatwierdziła podwyższone etaty zakładów fabryk broni i stalowni w Izewie, z powodu rozszerzenia tych zakładów do wyrabiania w ostatnim z nich corocznie po sześćkroćtysięcy luf.

Petersburg 19-go marca. (Tel. Aj. półn.)—Wielki Książę Hesski Ernest Ludwik został mianowany szefem 18-go pułku dragonów.

Petersburg 19-go marca. (Tel. pr. Kur. W.)—Kraj donosi, że dyrektor kolei nadwiślańskiej z ramienia ministerjum finansów, Maksymow, mianowany został przewodniczącym komitetu taryfowego ministerjum finansów. Dyrektorem kolei nadwiślańskiej został mianowany naczelnik oddziału departamentu do spraw kolejowych, Ratkow. (Aj. półn.)

Petersburg 13-go marca. (Tel. Aj. półn.)—Kraj donosi, że w ministerjum dróg i komunikacji o-

Rozwiązanie arytmogryfu, umieszczonego w numerze 73.

JULJUSZ SŁOWACKI.

W	T	V	S	D	T	C	L	A	S	D	S	D	H
u	o	n	i	e	i	o	d	e	y	o	n	e	
J	u	l	j	u	s	z	s	ł	o	w	a	c	k
e	r	t	e	g	z	a	z	y	l	e	n	h	a
k	s	a	g	a	a	r	t	ń	f	r	a	a	t

Dobre rozwiązania nadesłali: panie: F. Glass, E. Myślińska, K. Barkuchna, M. Rybicka, R. Seligsohn, A. Krabowska, F. Flińska, Berta, B. Kwiatkowska, J. Popielawska, G. Grynspan, L. Lobelfeld, R. Koch, D. Cederbaum, R. Prechner, J. Deloff, E. Lehr, M. i J. Knollówny, Konwalja, F. Jurczyńska, J. i J. Truchlińskie, G. Halpern, A. Nower, M. Centnerszwer, M. Wróbel, K. Belkiewicz, Z. Misiewicz, A. Olechowska, M. Ochawska, Z. Wittenberg, B. Surawska, F. Sieradler, Andziula S., M. Towiańska, H. Medaljon, A. Weinstein, F. Neumark, Marja F., M. Dabrowska, H. Talkowska, J. Palisńska, Jadwiga M., Adela i Wanda, J. Czaki, K. Kwiatkowska; panowie: A. Surawski, H. Maliniak, W. Popielawski, Miron, J. Krejkelman, E. Weksler, M. Kahan, H. Gradziński, J. Engelman, W. Grünberg, J. Winawer, Micio P., E. Dotlinger, J. Wertman, M. Rabinowicz, A. Kobryner, J. K., J. Goldman, P. Róg, S. Rotenstein, Apollo, J. Buchacz, J. Neufeld, S. Goc, J. Kinman, A. Kinman, W. Junkierowski, J. Sztengel, S. Rudawer, G. Simon, W. Leskier, J. Neuding, G. Kek, M. Bujaner, K. Lassaud, Maurycy, J. i A. Moszkowski, M. Krakowski, W. Beyer, L. Sobanski, K. Mikulski, G. Heller, N. i A. Zieleniczek, A. i H. Galpern, H. Levy, P. Olex, S. Lipski, H. Centnerszwer, J. G. XXX, S. Wegiewski, Z. Stenczewski, W. Fijałkowski, W. Kostryński, H. Heymann, R. Boyan, J. i M. Grützhaendler, Działowska, L. Rotenstein, H. Langman, J. Klawier, S. Sato, L. Lejzerowicz, W. Danzigier, B. Szpilberg, S. Lewi, A. Friedlana, H. Medaljon, B. Szkop, J. Kurkawski, I. Leslner, S. Narmann, J. Wittenberg, Z. Kielanowski, S. Frankowski, M. Leubenthal, J. Grossman, M. Epstein, J. Szulkowski, E. Berger, M. Fitkał, W. Znkowski, J. Kronenberg, B. Popielawski, L. Redus; z prowincji: pp.: B. Zimnawoda z Częstochowy, M. Maszlanka z Łodzi, M. R. i A. Rajchman z Piotrkowa, E. Srebrna z Łodzi, L. Meener, K. Beitum i Nusen z Częstochowy, L. Tugendhold z Łodzi, P. i F. Rabinowicz z Kutna, E. Cederbaum z Lublina, Celina i Leona K. L. z Aleksandrowa, M. Mokrzycka z Brześcia Litowskiego, P. Cazanove z Szydłowa, H. i N. Moszkowski z Kutna, Natalia Kal... z Łodzi, M. Kobryner z Radomia, Wygwizdów z Będzina, Henryka W. z Ostrów, R. D. z N., F. i A. Zukerwar z Fastowa, M. Binenthal z Kielc, W. Zniński z Wilna, F. Ludwik ze Świecka, Grützhaendler z Noworadomska, W. Steinmassel z Ozorkowa.

Nadsyłających rozwiązania upraszamy o kreślenie na kopertach, iż wewnątrz mieszczą się rozwiązania.

Ogłosy.

Dotychczas wierszowanemi rozwiązaniami cieszyły się tylko zadania jednowyrazowe. Pani Elka nadesłała nam obecnie rozwiązanie wierszowane całego szeregu pow, żej przytoczonych wyrazów, które też bez zmiany przytaczamy:

Wujek, to jest matki brat,
Chcę mnie zawieść w dalszy świat,
Oprócz wielu miast i gór,
Zawioź mnie do miasta Tours.
Tu go spotkał taki pan,
Co mu Volta nie był znan,
Lecz, co wolte robił z kart,
Jednym słowem — nie nie wart.
Więc czy padał deszcz, czy śnieg,
Grali choćby cały wiek,
Długa była bieda ma,
Czując, że wuj wszystko zgra,
Więc, jak Tisza, biorąc ster,
Mówię: „patrz, znaczoney coeur”.
Pan ten, co się Cezar zwał
I Cezara minę miał,
Znikł, jak Liszt, co umarł już,
Gdym mu: „Szuler” krzyknął tuż.
Więc na Woli wuju wróć,
Zagraniczną podróż skróć;
Adolf Dygas przyjmie nam,
Lub z Sancerem spędzim czas.
Czeka Diana; bo pies, koń
Weszą świeżo lasów woń.
A gdy socha wruszy grunt,
Gdy natura wzniesie bunt
Przeciw ziemie, co tak śpi,
Wtedy — podziękujesz mi!
Každy dukat w ziemie wioź,
Ona to najlepszy stróż;
Da ci humor, zdrowie, cześć
I korzyści będzie nieść!
Lecz w Heinego nie idź ślad,
Bo zupełny będzie mat,
Lepiej, jak Słowacki, dąć,
W miłość matki wierząc wciąż.

ODPOWIEDZI.

— *Amazopominajce.* — Arytmogryf j.j. Cz wziął za temat tytuł sztuki, nie schodzącej obecnie z afiszów, drukowany jednak nie będzie.
— *Pani Evelynia Rak.* — Być może, list jednak zas nie doszedł. Co do pytania, w końcu listu zawartego, szczegółowe w tym względzie informacje znajdzie pani w „Kalendarzu Warszawskim” na rok bieżący.
— *Panu Leonowi Sek.* — Z zadania nie skorzystamy, wskazany numer nie wyszedł.
— *Yum-Yum.* — We wtorek o godzinie 10-iej rano punktualnie.
— *Panu K. Mapm.* — Niestety! rzecz niezmiernie słaba. Może z powyżej zamieszczonych kilku „odgłosów” zaczerpnie pan nieco inwencji do dalszych prac, od których zamieszczenia się nie uchylamy.

Szachy.

Partje meczu Czzygoryn-Steinitz.

17-ta partja grana dnia 8-go lutego r. t.

Gambit Evansa. Białe—Czygoryn, czarne—Steinitz.
1) E2—E4, E7—E5. 2) G1—F3, B8—C6. 3) F1—C4, F8—C5.
4) B2—B4, C5—B4. 5) C2—C3, B4—A5. 6) O—O, D7—D6.
7) D2—D4, C8—G4. 8) D1—A4, G4—F3. 9) G2—F3, E5—D4.
10) C3—D4, A7—A6. 11) C4—D5, G8—E7. 12) D5—C6+,
E7—C8. 13) D4—D5, B7—B5. 14) A4—A3, C6—D4. 15)
A3—A5, D8—F6. 16) A5—A3, D4—C2. 17) A3—D3, C2—A1.
18) D3—E2, O—O. 19) C1—B2, F6—H6. 20) B2—A1, A8—E8.
21) G1—H1, F7—F5. 22) F1—G1, F8—F7. 23) B1—D2,
H6—H5. 24) E2—D3, B5—B4. 25) G1—G3, A6—A5. 26)
H1—G2, H5—H4. 27) E4—F5, A5—A4. 28) D2—E4, E8—B8.
29) E4—G5, B8—F8. 30) D3—E3, F7—F5. 31) E3—E6+,
G8—H8. 32) A1—G7+, H7—G7. 33) E6—E7+, G7—G6. 34)
G5—E6+, H4—G3+. 35) H2—G1, F8—F7. 36) E7—E8, B4—B3.
37) A2—B3, A4—B3. 38) G3—G4, F5—E5. 39) E8—G8+ i
czarne poddały się; partja trwała 4½ godz.

18-ta partja grana dnia 14-go lutego r. b.

Zacęcie nieprawidłowe. Białe—Steinitz, czarne—Czygoryn.
1) G1—F3, F7—F5. 2) D2—D4, E7—E6. 3) C2—C4, G8—F6.
4) B1—C3, F8—E7. 5) D4—D5, E6—D5. 6) C4—D5, O—O.
7) G2—G3, D7—D6. 8) F1—G2, B8—D7. 9) O—O, D7—E5.
10) F3—D4, E5—G6. 11) D1—C2, F6—E8. 12) F2—F4,
E7—F6. 13) C1—E3, C8—D7. 14) E3—F2, G6—E7. 15)
A1—E1, F6—D4. 16) F2—D4, C7—C5. 17) D5—C6, D7—C6?
18) E2—E4, D8—D7. 19) C3—D5, E7—D5. 20) E4—D5,
C6—B5. 21) F1—F3, E8—C7. 22) F3—C3, C7—A6. 23)
C3—E3, F8—E8. 24) E3—E6, A6—C7? 25) C2—F5, C7—E6?
26) D5—E6, D7—E7. 27) F5—B5, A8—C8. 28) B5—B7,
C8—C7. 29) B7—E4, E8—C8. 30) D4—C3, C8—C4. 31)
E4—D3, A7—A5. 32) E1—D1, E7—A7+. 33) G1—H1, C4—C7.
34) D3—D6, H7—H5. 35) G2—E4?, C8—E8. 36) D6—E5,
C7—C5. 37) D1—D5, C5—D5. 38) C4—D5, E8—E7. 39)
E5—E7+ i czarne poddały się; partja trwała 4½ godz.

19-ta partja grana dnia 16-go lutego r. b.

Partja szkoeka. Białe—Czygoryn, czarne Steinitz.
1) E2—E4, E7—E5. 2) G1—F3, B8—C6. 3) D2—D4, E5—D4.
4) F3—D4, D8—H4. 5) D4—B5, H4—E4. 6) C1—E3, E8—D8!
7) B1—C3, E4—E5. 8) C3—D5, G8—F6. 9) B5—C7, F8—D6.
10) F2—F4, E5—E4. 11) F1—D3, E4—G2. 12) H1—G1,
G2—H2. 13) D1—F3, F6—D5. 14) C7—D5, H2—H6. 15)
O—O, F7—F5. 16) D3—F5, G7—G6. 17) D5—F6, H6—F8.
18) F5—D7, F8—F6. 19) D7—C6, D8—C7. 20) C6—E4,
H8—F8. 21) G1—F1, C8—D7. 22) D1—D3, D7—C6. 23)
E4—C6, B7—C6. 24) E3—D2, D6—C5. 25) D2—C3, F6—F7.
26) C3—E5+, C7—B7. 27) F1—D1, F7—C4. 28) D3—C3,
C4—B5. 29) C3—B3, C5—B4. 30) D1—D7+, B7—B6. 31)
E5—C7+, B6—A6. 32) B3—B4 i czarne poddały się; partja
trwała 3 godz. 50 m.

Warszawskie Towarzystwo muzyczne.

Program 7 (340) większego wieczoru muzycznego w środę, dnia 23 marca 1892 r.

CZĘŚĆ I.

1) Serenada—Dawydow, wyk. panna Lucy Campbell. 2) Arja z op. „F. ust”—Gounod, odp. panna Antonina Trebelli. 3) Ballada G-moll—Chopin, wyk. pani Helena Hochedlinger. 4) Ah fore e lui—Verdi, odp. panna Trebelli.

CZĘŚĆ II.

5) a) Ada io; b) Arlequin—Popper, wyk. p. Campbell. 6) La calandrina—Jomelli, odp. p. Trebelli. 7) a) Valse impromptu; b) Rapsodia Nr 11—Liszt, wyk. pani Hochedlinger. 8) Dolce un pensier—Puggi, odp. panna Trebelli. Początek o godz. 8-iej wieczorem. Wejście od strony teatru Wielkiego. 502r

**Cyrk przy ulicy Ordynackiej
Cyrk Ernesto Giniseli.**

Dzisiaj wielkie przedstawienie składające się z nader urozmaiconego programu. Szczegóły w afiszach. 501r

Najlepszy kosmetyk tualetowy.

Mydło Congo, bukiet woni, Jako tanie, doskonale, Wkracza do wszystkich ustroni, Głosząc wynalazcy chwałę. Mydło to firmy **Victoria Vaisier w Paryżu** znajduje się w Warszawie w magazynie perfumeryj p. A. Lipinka. 237r

— **Dentysta Zofja Gutzman** wstawia zęby sztuczne, leczy i plombuje. Przyjmuje codziennie od 10 rano do 5-iej po południu. Szpitalna 3. 1170

Levico

naturalna woda mineralna w arsen i żelazo zasobna (rozbiór profesora **Ludwika Hartha**, Wiedeń), z silnym działaniem leczniczym w **osłabieniu, niedokrwistości, nerwowości, chorobach krwi i skóry, nieprawidłowościach perjodów** itp. Składy w aptekach i składach wód mineralnych. Woda świeżego napelnienia sprzedaje się w aptekach pp. Heinricha, H. Kucharzewskiego, L. Ziemińskiego i Suka. K. Lilpola et E. Trentlera w Warszawie. 504r

Dla amatorów dobrych cygar poleca

SKŁAD CYGAR HAWANSKICH
EDWARDA WESTPHAL
ulica Wierzbowa nr 7, wprost filarów teatru Wielkiego a mianowicie.

Bukiet Hawana	rs. 10 za 100 sztuk.
Richmond Hawana	" 8 " "
Batonrouge	" 6 " "
Hawana fein	" 5 " "
Lorzley	" 4 " "
Triumpf	" 3 " "

Opakowane po 100, 50, 25 i 10.
Cygara te na **mój obalunek** są wyrobione z tytoniu Hawana, Sumatra i Brazyl i jako najznakomitsze Sz. Publiczności zalecam. 506r

Od lecznicy I Niecała I.

Dr **Juljusz Witkowski** po powrocie do zdrowia rozpoczął przyjmowanie chorych. (Choroby chirurgiczne i organów moczopłciowych). 1159

P. Marja Wodzińska

udziela lekcji konnej jazdy Paniom i Dzieciom w **Tattersallu Warszawskim**, Ordynackie ul. Okólnik nr 9. 839

Patenty na wynalazki wyrabiają i sprzedają

J. BRANDT & G. W. NAWROCKI

BERLIN, W. Friedrichstr. 78. Właściciele firmy: A. Mühle i W. Ziotecki. Najstarsze biuro patentowe i Techn. berlińskie. 172

1031 **Dentysta K. Stember**, Bielańska 24. Wprawia zęby sztuczne najnowszą metodą, leczy, plombuje i reparauje zęby po cenie umiarkowanej.

ADAMA SŁOŃSKIEGO

pierwszy w kraju specjalny zakład giloszerski. Ul. Mylna nr 9. 1083

Rozkład jazdy na kolejach żelaznych

POCIĄGI	Odch. Przyen. godziny i minuty	
Warszawsko-wiedeńska.		
A) Do Wiednia:		
Pośpieszny 3 klasy	6 — r.	10 20 w.
Osobowy 3 klasy	10 55 r.	6 45 w.
Osobowo-miejsc. 3 kl. do Piotrkowa	5 33 p. p.	10 5 r.
Kurjerski I i II kl. (wagony sypialne I-iej i II-iej kl. idą do Granicy, dalej tylko I-iej kl.)	9 25 w.	6 10 r.
(Powyższe pociągi łączą się z koleją łódzką.)		
B) Do Aleksandrowa:		
Kurjerski I i II kl.	3 45 p. p.	2 15 p. p.
Osobowy 3 kl.	7 5 r.	9 40 w.
Osobowo-miejscowy 3 kl. do Kutna	6 35 w.	8 20 r.
Warszawsko-terespolska:		
Pocztowy do Brześcia z wagonami 3 kl. i sypialnym dla pasażerów komunikacji bezpośredniej, a I i II kl. dla komunikacji miejscowej	3 40 p. p.	1 45 p. p.
Towarowo-osobowy do Brześcia 3 kl.	11 15 w.	6 32 r.
Towarowo-osobowy do Brześcia 3 kl. (łączy się w Łukowie z pociągami pocztowymi kolei nadwiślańskiej na dystansie Łuków-Iwangród, a w Siedlcach z pocztowo-towarowo-osobowymi kolei siedlecko-malkińskiej, które w Malkini łączą się z pociągami petersburskimi)	9 45 r.	7 50 w.
Warszawsko-petersburska:		
Pocztowy 3 klasy do Wilna w komunikacji bezpośredniej z sąsiednimi kolejami (oprócz siedlecko-malkińskiej), a I i II kl. do Petersburga	9 28 r.	7 33 w.
Osobowy 3 klasy do Petersburga	11 8 w.	4 23 r.
Osobowy II i III kl. do Białegostoku	4 53 p. p.	9 3 r.
Z Wierzbolowa do Petersburga 3 kl.	2 23 r.	4 15 r.
Z Kowna do Petersburga	5 53 r.	11 45 w.
Nadwiślańska do Kowla:		
Pocztowy do Kowla	3 35 p. p.	2 — p. p.
Osobowy do Kowla (dwa wagony wszystkich klas komunikacji bezpośredniej między Warsz. a Kielc.)	11 35 w.	8 10 z.
Osobowy do Iwangrodu (także do Lublina). (Powyższe pociągi łączą się z koleją dąbrowską.)	7 48 r.	10 — w.
Pocztowy z Iwangrodu do Łukowa	11 23 r.	6 30 w.
Nadwiślańska do Mławy:		
Pocztowy	6 5 w.	11 — r.
Osobowy	8 55 r.	8 38 w.
Obwodowa z kolei wiedeńskiej:		
Osobowy	2 42 p. p.	2 49 p. p.
Obwodowa z kolei terespolskiej:		
Osobowy	3 11 p. p.	3 20 p. p.

„VICTORIA“ Naturalna Woda Gorzka
 trzymająca prym pomiędzy wszystkimi wodami gorzkiemi, zawiera o 170 gr. stałych i skutecznych części więcej jak Hunyady Janos, a o 260 gr. więcej jak Pulna i Friedrichshall. **Wode gorzką Victoria** spróbowałem i uznaję jej znakomitą i szczególnie pewną działalność. **Niezwyklisty Radca Stanu, Profesor Uniwers. Dr D. Lambi.** Prospekta wysyła gratis Dyrekcja. Wien: Stefansplatz. Na składzie we wszystkich aptekach w Warszawie. 503r

ZAKOPANE
 w najlepszym położeniu różne odrębne mieszkania, odnowione, urządzone, osobny park, **CAŁA WILLA**
 na sezon letni lub zimowy.
 Wiadomość: **Wieden Portier** I Hohenstauffengasse 3 oraz pani doktorowa Chwistkowa w **Zakopanem.** 1026

507 Wyborna herbata wartości rs. 2.16, sprzedaje się po rs. 1.80 na funty. M. Muszkat, Senatorska 22, I piętro.

— Dentysta **L. Szwaremacher** przyjmuje od 10 rano do 6-ej po poł. Żabia nr 9. 962

Okulista dr med. Ziemiński
 rozpoczął przyjęcia chorych na oczy. Królewska 41. Od 4—6-ej. 1051

WĘGIEL I DRZEWO
 najlepszych gatunków.

Skład i kantor Twarda nr 64, Telefonu nr 478. 414r

J. ŻELISŁAWSKI

Okulista dr Kępiński
 po przyjściu do zdrowia rozpoczął przyjmowanie chorych. (**Mazowiecka 4**). 1168

F. WZDĘBSKI

Senatorska nr 496 nowy 6, róg Miodowej **poleca:**

Serwisy Stołowe

z porcelany krajowej, czeskiej i francuskiej „**Lit-moges**” od **rs. 40 do 200** na 12 osób, malowane w najnowsze desenie.

SERWISY

fajansowe francuskie i angielskie od **rs. 22 do 100.**

Serwisy Kryształowe

gładkie, szlifowane i grawirowane w wielkim wyborze. 442r

Ceny niskie.

REKAWICZKI

z wyborowych skór, trwałem szyciem, a szczególnie doskonałym krojem, ma zaszczyt polecić **FABRYKA i SKŁAD**

JÓZEFA LUKREC, Tomackie Nr 3.

Damskie czarne, para na 2 guziki 50 kop., na 3 guziki 60 kop.

Damskie kolorowe, glansowane i duńskie, para na 4 guziki 75 kop.—na 6 guzików 95 kop.

Damskie różnokolorowe „Litewskie,” gatunek wyborowy, z wyszyciem, para na 4 guziki 90 kop.—na 6 guzików 110 kop.

Damskie kozłowe, gatunek najwyższy, cena wyjątkowa za parę na 4 guziki z wyszyciem 120 kop., na 6 guzików 140 kop.

Męzkie „Litewskie,” kolorowe, z wyszyciem, na 2 guziki para 90 kop.

Męzkie „Derby” stębnowane, nadzwyczaj trwałe, para 120 kop.

FAÇON BIARRITZ bez guzików, wciągane, glansowane i duńskie, para 70 kop.

Rękawiczki męzkie „Angielskie,” pod względem skóry i mocy nie ustępujące oryginalnym „Danta,” para 160 kop.

Rękawiczki Balowe męzkie, na 2 guziki i damskie, w różnej długości, w znacznym zapasie. 39r

Listy z Brazylii

Adolfa Dygasińskiego,

wyszły z druku nakładem „Kurjera Warszawskiego” i sprzedają się we wszystkich znaczniejszych księgarniach, po cenie rs. 1.

Skład główny w księgarni nakładowej S. Lewentala w Warszawie, Nowy-Swiat 41, która zlecenia z prowincji wprost do niej wraz z należnością adresowane, uskuteczna bez pobierania porta lub też stosownie do życzenia zapisującego **Listy,** wysyła je za zaliczeniem pocztowem. 7r

Do nabycia we wszystkich księgarniach.

ZIEMIA i jej odłужenie w Królestwie Polskiem,

przez 392r

JANA BLOCHA.

Cena rs. 2, z przesyłką rs. 2.30.

Skład główny w księgarni Gebethnera i Wolffa.

Księgarnia D. Rundo,

Marszałkowska 109.

Uprasza osobę, która zamówiła dzieło Bernera „Geschichte des Preussischen Staates” o zgłoszenie się po odbiór tegoż. 490

17 Wydanie Elkany Nowej Metody

w 4-ch językach,

uznanej za najlepszą do nauczania się łatwym sposobem języków: rosyjskiego, polskiego, francuskiego i niemieckiego, Cena kop. 53.

Boquel Rozmowy

rusko - francuskie i polsko-francuskie,

podające różnorodną temata do rozmowy nauczycieli z uczniami. Cena rs. 1. Do nabycia we wszystkich księgarniach.—Skład główny u T. Popławskiego, obok Uniwersytetu. 419

Polecam GOSPODYNI,

katoliczkę, mówiącą po polsku i niemiecku i **Bone,** udzielającą nauki elementarnej, posiadającą znajomość kroju, szycia bielizny i prasowania.—Cecylja Gehrman, Wrocław, Holteistrasse 43. 428

Kto potrzebuje **nauczyciela Niemca** (katol.), który chce się wyuczyć języka polskiego i rosyjskiego, do jakiegokolwiek zajęcia? Oferty pod lit. J. Sch. XXIV, **poste-restante, Schimischow,** Górny Śląsk, pruski.

Nakładem Księgarni i Składu Nut Bolesława Koreywy

w Kijowie,

wyszły z druku i są do nabycia w znaczniejszych księgarniach

UTWORY POETYCZNE

Włodzimierza Wysockiego:

Oksana. Szkic sielankowy. Cena 60 kop.
Laszka. Wydanie drugie.—Cena 30 kop., w ozdobnej oprawie 50 kop.
Wszystcy za jednego, fraszka.—Wyd. 3-ie. Cena 40 kop.
Zaklęta Iza, ballada i **Nowe dziady** żarcik poetycki. Wyd. 2-gie. Cena 40 k.
Las. Wyd. drugie.—Cena 30 kop. 262

CHEMIK

z niewielkim kapitałem (około 2,000 rs.), poszukiwanym jest jako

WSPOLNIK

do interesu dobrze rozwijającego się.—Wiadomość: Nowogrodzka № 14, m. 6. 879r

Folwark,

wiók sześć i pół, bez serwitutów, ziemia pszenna, inwentarz żywy i martwy, zboże pasowe, do sprzedania.—Szczegóły bezpośrednio przy ulicy Widok № 22, mieszkania 22, od 5-aj do 8-aj 431

CONSERVATOR.

Powstrzymuje wypadanie włosów, usuwa łupież, pobudza osłabioną vegetację, wpływając na **trwały i bujny porost**—Sprzedaj składy apteczne.—Cena rs. 2 i rs. 1.—St. Górski, Leszno № 4. 411

Papier Angerera

otrzymał i poleca **SKŁAD RYCIN Karola Sommer,** Miodowa 4. 406

JAKANIE

i inne wady mowy, leczy Professor Leon Berquand, Moskwa, Bolszaja Kislówka, dom Bazylewskiego. 847r

Potrzebuje OGIERA

dobrej budowy, zdarnego do rozplodu. Wiadomość Nowo-Zielna № 5, stróż wskaze. 42

NAJWYŻEJ zatwierdzone Towarzystwo Akcyjne

Cecha Fabryczna.

„St. Petersburgskie Laboratorium Chemiczne”
w St.-Petersburgu.
Izmajowski Prospekt Nr 27,
Medal złoty, Paryż 1889 r.

ELIKSIR do ZĘBÓW

WYSOKIEGO GATUNKU,
oczyszczający zęby i odświeżający usta w oddychaniu.
Proszki do zębów.—Pasta do zębów.

Kupujący raczą zwracać uwagę na powyższą Cechę Fabryczną i wymagać autentyczności firmy:

„St. Petersburgskie Laboratorium Chemiczne.”
Wyroby St. - Petersburgskiego Laboratorium Chemicznego, są do sprzedania w znaczniejszych Perfumerjach i Składach Materiałów Aptecznych. 385r

Wydział Rekomendacji Pracy

przy Towarzystwie Wzajemnej Pomocy Subjektów Handlowych i Przemysłowych
m. Warszawy (Miodowa 15), posiada wakuujące posady:

W DZIALE EKSPEDYCYJNYM:

Nr posady.	RODZAJ ZAJĘCIA	WYMAGANE KWALIFIKACJE	GDZIE
24	Subjekt kolonjalny mag.	znajomość: polskiego, russkiego; kawaler	Cesarstwo
34	ditto ditto	ditto ditto ditto	Warszawa
39	ditto ditto	ditto ditto niem.; kaw.	Prowincja
40—41	2-ch Subjektów do galant.	ditto ditto	Cesarstwo
42—43	2-ch Subjekt. do składu wódek	ditto ditto	Warszawa
44	Subjekt do składu apt.	ditto ditto kawaler	Prowincja

W DZIALE BIUROWYM:

17	Korespondent	znajomość: polskiego, russkiego, niemieckiego	Prowincja
18	Buchalter	ditto ditto kawaler	Warszawa
35	Buchalter-korespondent	ditto ditto niemiecki	Warszawa
37	Korespondent i agent na miasto	ditto ditto ditto	"
45	Korespondent	russkiego, niemieckiego	"

Na wyż wymienione posady pomiędzy Członkami Towarzystwa, którzy zapisali się na listę poszukujących pracy, nie ma kandydatów. 391r

Dnia 21-go Marca, to jest w Poniedziałek, rozpocznie się

WYPRZEDAŻ

wysortowanych towarów

PORCELANY I SZKŁA,

!! po cenach niepraktykowanie niskich !!

W SKŁADZIE

J. KONARZEWSKI,

(dawniej K. Cybulski), 422

Marszałkowska Nr 142.

WYŚCIGI KONNE

nowa gra towarzyska Paryzka, z urządzeniem prawdziwego toru i 6-ma różnemi Jockeyami (od rs. 1 kop. 80), **Halma** (rs. 1 kop. 75), **Agon** (rs. 1 kop. 25), **Terno** (rs. 2), **Rewersi** (rs. 1 kop. 75), **Zetony** (100 sztuk od 35 kop.) i t. d.
W Magazynie Francuzkim przy ulicy Hr. Berga 8. 421

Cennik DRZEWEK OWOCOWYCH

oraz inne Cenniki ZAKŁADU OGRODNICZEGO

F. BAHRDETA

w Warszawie, Senatorska 472,
wysyłają się franco na żądanie. 398R

Upraszamy Szanownych Konsumentów naszej Musztardy, aby przy kupnie łaskawie zwracali uwagę na kapsel u słoika, na którym znajduje się nasza firma. 402R

**Magazyn Wiedeński
L. KOCH,
Miodowa 2.**

Świeżo zaopatrzone zostają wiosenną garderobą męską, najnowszych fasonów, po najtańszych cenach. 355R

**POUDRE
à la Glycérine**

NOUVELLE INVENTION

BREVETÉE
EN FRANCE
S. G. D. G.

Skład Kremky et Co, ul. Leszno Nr 1.

W dniu 3 (15) Marca r. b., około godziny 11-ej w nocy, jadąc Nalewkami, Placem Muranowskim do Dworca Drogi Nadywiślańskiej, zgubioną lub skradzioną została niewielka torba skórzana czarna, z zamczkiem i dwoma klamkami metalowymi, mieszcząca w sobie prócz trochę bielizny i innych drobiazgów, plenipotencję drukowaną przezemnie podpisaną, rachunek i inne papiery i dowody przeznaczone do dochodzenia sądowego. Uprasza się sumiennego znalazcę o łaskawą odesłanie pomienionych dowodów nie mających dla niego żadnej wartości, do Składu Materiałów Budowlanych i Opałowych, L. Zybski i S-ka, Twarda 45. 429 **Józef Bandurski.**

Syndyk tymczasowy maszyn upadłości
firmy
„Massowiecki i Spółka.”

Na zasadzie postanowienia Sędziego Komisarza masy, zawiadamia interesowanych, że poczynając od dnia 11 (23) Marca r. b., t. j. od Środy codziennie, o godzinie 4-ej po południu, sprzedawane będą przez publiczną licytację w mieszkaniu upadłego Massowieckiego, w domu przy ulicy Nalewki 28: gotowe obuwie męskie i damskie, skórzane przyszyte do trzewików damskich i dziecięcych, skóry w sztukach, a nadto różnego rodzaju meble.

Warszawa, d. 5 (17) Marca 1892 r.

Advokat Przysięgły
Stanisław Bełza,
(ulica Miodowa № 19). 424

Specjalnie dla dam i rodzin
urządzoną została
na Nowym-Swiecie w domu Nr 26,
Nowa Kawiarnia

417

pod firmą

„MARJANA.”

Uroczyste otwarcie nastąpi w Sobotę 19-go Marca r. b.

Zakład urządzony z komfortem, poleca tanią, a doskonałą kawę, mleko, herbatę i czekoladę; dla dzieciak kakao na mleku, szynkę, jajka na miękko, buljony i paszteciki; wyborowe ciasta, chleb wiejski, masło, pralinki z firmy Riese i Piotrowski, pierniki od Jana Wróblewskiego i t. p. — Czytelnia zaopatrzona w kalendarze pism periodycznych. — Szachy.

26. Nowy-Swiat 26.

Z powodu wyjazdu, za rs. 28,000 sprzedaje się **PRZEDSIĘBIORSTWO.**

w m. gub. Kaliszu, składające się:

1. Posesji 2-ch numerów hypotecznych w środku miasta.
  2. W tejże posesji urządzony skład węgla kamennego mający wziętość, egzystujący od lat 8-10. — Tamże centryfuga, przetwarzająca dziennie mleka od 500 do 1,500, litrów stosownie do pory roku; sprzedaż mleka i masła zapewnione.
  3. Sklep na przynajmniej ulicy: Owocarnia, Mleczarnia i dział produktów spożywczych.
  4. Willa, składająca się z domu mieszkalnego, ładnego dzikiego i owocowego ogrodu i gruntu, razem pięć mórg, położona na przedmiesiu Kalisza — Tyńcu pod № 5.
- Uwaga. Przedsiębiorstwo to może być rozdzielone na dwa, mianowicie: pierwsze dwie pozycje stanowią jeden interes, a drugie dwie pozycje drugi interes.
Adres: w m. gub. Kaliszu, Adela Milewska, właścicielka owocarni. 380

Złoto, Srebro i Platery

kupuje, płacę najlepiej. — Wykupuje z lombardów większych i dopłaca różnicę. **Najtaniej** sprzedaje obrączki, biżuterję. — **Wyprawy srebrne** nowe i odnawiane. — **Reparacje. Nowy-Swiat 61,** 1-szy dom za Świętokrzyską, 1-sze piętro, mieszkania 15, **Henryk Juwiler, jubiler.** 315R

Wojażer,

udający się w interesach jednej z fabryk tutejszych z otwarciem nawigacji na objazd rynków nad Wolgą i Kaukaz, poszukuje drugiego artykułu branży galanterijnej lub innej. — Oferty w Biurze Rajchman i Frenkler pod wyr. „Wojażer.” 405R

Pince-nez, OKULARY

najcenniejszych fabryk i najściślej do wzroku zastosowane (nie zamożnym od 50 kop.). — Lornetki, Termometry, Narzędzia chirurgiczne, **Woreczki** higieniczne, zabezpieczające, Gąbki ochronne, Bandaże i t. p., **najtaniej** nabyć można w zakładzie optyczno-elektrotechnicznym **JU'J, NA DREHERA, ul. Szpitalna 6.** — Tamże: **Dzwonki** elektryczne, **Piorunochrony,** telefony zakłada na żądanie. — Zlecenia z prowincji za zaliczeniem. — Przyjmują się reparacje. 391r

Ważna Wiadomość!

Kanarki z gór Harcu, bardzo ładnie śpiewające, w dzień i przy świetle, oraz szare i zielone gadające **Papugi, Inseparables, Kardynały** i amerykańskie malutkie ptaki, złote i srebrne **Rybki Akwarja** i przybory do tegoż, oraz **Musze** salonowe poleca: — Nowo-Sensatorska 7. 43 **Ernest Peszel.**

Do biura technicznego fabryki maszyn na prowincji, potrzebny zaraz młody

TECHNIK.

Tylko posiadający gruntownie język niemiecki, zechcą podać oferty z krótkim opisem dotychczasowej działalności, względnie studjów, do Kantoru Kurjera Warszawskiego w Łodzi, pod inicjałami X. Y. Z. 383r

L. MIASKOWSKI i S-ka

1, WIERZBOWA 1,

NOWOWOŚCI

zakupione w Paryżu, już otrzymano.

Zasada Magazynu: sprzedawać tanio lecz po cenach stałych. 404R

SKŁAD FUTER K. ROTHERA,

ulica Bielańska № 1, róg Placu Teatralnego,

otrzymawszy reprezentację nowo-założonej pierwszej w kraju farbiarni futer, przyjmuje *bona, wszelkie barunki i inne rodzaje futer do farbowania na czarny i inne kolory.* Farbowanie odbywa się słynnym sposobem angielskim, nadającym kolorowi trwałość najzpełniejszą, towarowi zaś wygląd zupełnie nowy i piękny. Ceny przystępne; szybkość w dopełnieniu zamówień, czynią manipulację farbowania pożądaną dla wszystkich posiadaczy futer i wyrobów futrzanych. 362R

100 Kapeluszy do grubej za- od rs. 4.
łoby z woalami

Suknie od rs. 14. — Ubiory pośmiertne.

Trumny metalowe, dębowe i sosnowe, skromne i ozdobne.

Wieniec metalowe i zasuszone z szarfami i bez, oraz *Pochodnie.*

Sprzedaje i przyjmuje obstalunki tyczące się wszelkich przyborów pogrzebowych, po cenach bardzo umiarkowanych.

Egzystujący od 1878 r. Magazyn Żałobny
S. FIJAŁKOWSKIEJ,

przy ulicy *Senatorskiej* Nr 26, wprost kościoła św. Antoniego.

Magazyn otwarty do godziny 10 wieczór. 357R

351R

Sprzedaj hurtowa i detaliczna, z ustępstwem rabatu oraz na raty.

Starożytności.

434

Bracia **HAMBURGEROWIE**, antykwaryjusze z Londynu i Amsterdamu, przybyli i zamieszkali w hotelu Europejskim, poszukują i płacą najwyższe ceny za wyroby ze złota, srebra, brązu, kości słoniowej, kryształu górnego, porcelany itp., meble, miniatury, wegwoody, gobeliny, a to XVIII wieku i dawniejsze. — Wiad. Nr 49, 1-sze piętro, lub u szwajcara hotelu.

Pracując od godz. 9 do 11 i od 8 do 5-tej.

Nowo-otworzona jedyna w kraju będąca fabryka
tkanek trzciniowych i mat, pod firmą:
B. BREDSCHNEIDER i S-ka w Zgierzu,

wyrabia i poleca:

Maty trzciniowe pojedyncze do wykonywania sufitów na szalówkach i maty trzciniowe podwójne używane, bez szalówek, przymocowywane systemem listwowym w poprzek belek.

Fabryka wyrabia także i poleca maty do cieniowania roślin, w oranżeryjach, inspektach etc.

Mamy zaszczyt zawiadomić, iż wyłączną sprzedaż na Warszawę i okolice powyższych wyrobów, powierzyliśmy firmie: **Dawid Perl w Warszawie, Grzybowska № 21.**

Upraszamy więc o zwracanie się z wszelkimi zapotrzebowaniami do wymienionej firmy i pozostajemy z poważaniem

B. Bredschneider i S-ka.

Powołując się na powyższe, mam zaszczyt zawiadomić, iż przyjmuję wszelkie obstalunki na wyroby fabryki p. B. Bredschneider i S-ki w Zgierzu, które posiadam w znacznych zapasach na składzie.

Dawid Perl.

KANTOR: Grzybowska № 21. — Telefonu № 603. 432

60 OBRAZÓW OLEJNYCH

starej i nowej szkoły, sprzedawane będą w dniu 23 b. m, we Srodę, od godziny 1-ej do 4-ej,

przez **LICYTACJĘ**
od cen zaofiarowanych,

W **Warszawskiej Sali Licytacyjnej,**

Królewska 16.

Licytacja na różnego rodzaju materiały wełniane i bawełniane od 10-ej rano. Sprzedaż z wolnej ręki codziennie od 9-ej rano do 8-ej wieczorem. 396R

Zarząd Stowarzyszenia Spożywczego
„NADZIEJA”
w Dąbrowie Górniczej,

uprasza PP. Hurtowych Kupców, Właścicieli młynów i t. p., życzących wejść w stosunki handlowe z nami, o nadesłanie ofert swoich, cenników oraz prób towarów i warunków wypłaty.

Stowarzyszenie rocznie średnio może potrzebować:

Towarów kolonialnych	za rs. 20,000.
Stoniny i wędlin	za rs. 12,000.
Mydła, świec, sody kryst	za rs. 4,000.
Wyrobów tabaczknych	za rs. 10,000.
Towarów loceiowych i galanterijn.	za rs. 40,000.
Mąki, kasz, grochu i t. p.	za rs. 10,000.
Herbaty	za rs. 5,000.
Materiałów piśmiennych	za rs. 1,000.
Perfumeryj	za rs. 1,000.
Porcelany, fajansu, szkła	za rs. 1,000.
Wyrobów żelaznych	za rs. 1,000.
Wyrobów cukierniczych	za rs. 1,000.
Towarów różnych	za rs. 40,000.

393R

STEFAN FAŁĘCKI.

5, NIECAŁA 5,

otrzymał

NOWOŚCI

w wełnach i jedwabiach na Suknie spacerowe i wizytowe.

FULARY jedwabne w najświeższych kolorach i deseniach.

Największy wybór WELN CZARNYCH.

Ceny bardzo nizkie.

859R

MAGASIN FRANÇAIS,

401 R

róg Krakowskiego-Przedmieścia i ulicy Trębackiej (Stara Poczta), poleca Szanownej Publiczności wielki wybór

Ubiorów męzkich oraz materiałów zagranicznych i krajowych na obstalunek, na sezon wiosenny i letni.

Zakład obsługiwany jest przez krojczych wiedeńskich.

NOWOŚĆ!

Pierwsza w kraju

CHEMICZNA FARBIARNIA FUTER

NOWYCH I STARYCH
W RADOMIU,

farbuje wszystko, wchodzące w zakres futer farbami wiecznymi, na sposób zagraniczny, a między innymi: foki, niedźwiedzie, baranki krymskie, szopy, karakuły i t. d.

S. ADLER, Radom,
Żakowice.

209R

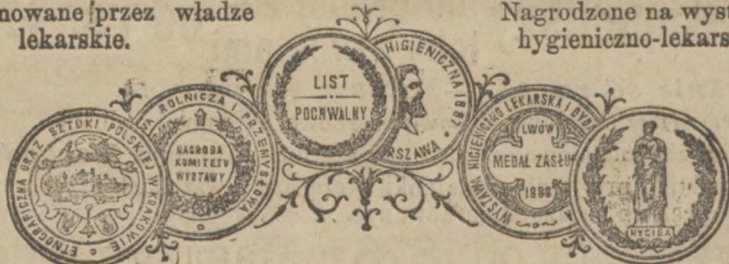
„Uznane przez Radę Lekarską w Warszawie i Departament Medyczny w Petersburgu, potwierdzone przez p. Ministra S. W.”

DLA KASZLĄCYCH i OSŁABIONYCH
Słodowy EKSTRAKT i KARMELKI,

z miodu, siodu i ziół leczniczych.

Koncesjonowane przez władze lekarskie.

Nagrodzone na wystawach higieniczno-lekarskich.

fabryki LEŁIWA w Warszawie.

Wyłączna sprzedaż w Aptekach i Składach aptecznych.

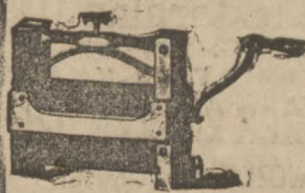
373R

Skład Towarów Żelaznych

J. F. SKIŁBA,

Krakowskie-Przedmieście № 83,

rozpoczął sprzedaż

266r

Wyżymaczek Amerykańskich

Empire Wringer Co w Auburn,

na raty po 50 kop. tygodniowo.

CENY NIZKIE.

!!TANIE PAPIEROSY!!

Osobom, palącym tanie a dobre papierosy, polecamy

nowo-wypuszczone gatunki:

„№ 3» w bibułce białej } 10 sztuk 3 kopiejki.
„ZADACZA» w bibułce żółtej }
„ORYGINALNE» w bibułce białej formatu ekonomicznego } 10 szt. 6 k.
„WULKAN» w bibułce żółtej i białej dużego formatu } 5 szt. 3 k.

Papierosy te nabywać można w wielu dystrybucjach i składach tabacznym w Warszawie i na prowincji.

Skład Główny na Królestwo Polskie

u W. MUŚNICKIEGO i S-ki w Warszawie,

3. Erywańska 3.

Towarzystwo „LAFERME” w Petersburgu.

PP, Handlującym warunki specjalne.

311R

Warszawski Skład Samowarów, Czajników, Maszynek do kawy

oraz wyrobów nożowniczych mosiężnych i miedzianych, Fabryk Moskiewskich i Tulskich

A. F. SUCZKOWA z Moskwy.

Skład hartowy i detaliczny Twarda № 3.

440

Fabryka Staników Trykotowych

„JERSEY” wybór wielki, oraz ŻAKIETÓW, podług modeli Paryżkich, z zagranicznych materiałów. Ubranka dziecinne, Chustki, Szale wełniane, Halki, Krawaty, Balajesy, Kreplisy i t. p.

WOALEK wybór wielki od 15 kop. począwszy.

Ceny nizkie.

„Manufaktura Krajowa”

A. BROCHOCKI,

12, ulica Niecała 12. 315

4. CZYSTA 4.

M. WIECKOWSKI

4. CZYSTA 4.

otrzymał

NOWOSCI WIOSENNE

krajowe i zagraniczne.

Ogromny wybór MATERJAŁÓW CZARNYCH

Ceny bardzo umiarkowane.

Nowo-otworzony

Skład Towarów Żelaznych i Galanteryjnych

JANA HILKNERA

w Warszawie, ulica Nowo-Miodowa Nr 2,
poleca w wielkim wyborze:

- Naczynia kuchenne,
  - Narzędzia do rzemiosł wszelkiego rodzaju,
  - Narzędzia do gospodarstwa wiejskiego,
  - Narzędzia ogrodnicze,
  - Wyżymaczki Oryginalne Ameryk. Nr 3, 4, 5,
  - Wyroby nożownicze Najcelniejszych fabryk.
- po cenach możliwie niskich. 395r

EKSTRAKT ORZECHOWY!

Srodek do farbowania siwych włosów, wynalazku A. Maczuszkiego w Wiedniu, Kärntnerstrasse № 19.—Ekstraktem tym wyrabianym z zielonych lupin orzecha Włoskiego, farbować można SIWE WŁOSY na kolory: blond, szatyn, brunatny i czarny, nadając takowym najdalej po 15 minutach kolor właściwy, tak, że przy myciu kolor ten nie schodzi.

Ze wszystkich znanych farb do włosów, ekstrakt orzechowy, jako czysto roślinny, ani zdrowiu, ani włosom nie szkodliwy, bez porównania lepszy jest od wszelkich i nnych farb, części metaliczne zawierających.

CENA { 1 pudełko ekstraktu orzechowego z wielką flaszką . . . . . rs. 3.00
1 pudełko z średniej wielkości flaszką 1.80
1 pudełko dubeltowego na mocno rosnące włosy i brody, specjalnie preparowany rs. 3.—Próbny flakon po 60 kop.

Składy w Warszawie: u Al. Lipinka, róg Niecalej; W. Sniechowskiego, Perfumerja, Nowo-Senatorska 8; Aleksandra i Marcellego, Plac Teatralny 8, i u Jana Kalinowskiego, Krakowskie-Przedmieście № 65. 273r

WYPRZEDAŻ

wysortowanych towarów, po cenach niżej kosztu
w Składzie Szkła, Kryształów, Porcelany i Fajansu
JÓZEFA PETRYCH,

ulica Rymarska i róg Senatorskiej № 2.

Przy zbliżającym się sezonie budowlanym, tenże Skład przyjmuje zamówienia na Szyby do okien tak belgijskie jak i krajowe, wraz z oskleniem tak tu na miejscu jak i na prowincji, po cenach bardzo umiarkowanych. 343R

Z powodu przebudowy Sklepu i rozszerzenia Składu na pierwszym piętrze (od frontu)

WYPRZEDAŻ

części zapasów naczyń kuchennych i gospodarskich, po cenach niższych, w Składzie 345r

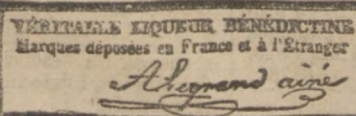
ADAMA KEMPIŃSKIEGO.

PRANDZIOWY LIKIER BENEDEKTYNSKI

Z KLASZTORU FECAMP WE FRANCYI

WYBORNÝ, WZMACNIAJĄCY, WZBUDZAJĄCY TRAWIENIE I APETYT.
NAJLEPSZY z WSZYSTKICH LIKIERÓW.

Zawsze wymagać czworokątnej etykiety u spodu każdej butelki z podpisem Dyrektora generalnego.

W SPRZEDAŻY w każdym mieście we wszystkich lepszych handlach delikatesów, win i likierów.

Skład Fabryczny

Zakładów Górniczych „Bliżyn”
Fabryki Odlewów Żelaznych i Emaljerni

„Kamienna”
JANA WITWICKIEGO,

w Warszawie,
Królewska № 17. Telefonu № 650.

Rury żelazne lane, rury ciągnione żelazne, rury ołowiane.
Krany, wentyle, odlewy emaljowane, Klozety, pi-suary, umywalnie fajansowe.
Wszelkie artykuły do zlewów i wodociągów i kanalizacji.

Pomniki, krzyże, ogrodzenia, balustrady, schody, filary i wszelkie odlewy budowlane.
Blachy kuchenne, drzwiczki piecowe, ruszta.
Apparaty do ogrzewania parowego i wodnego.
Odlewy żelazne dla dróg żelaznych, browarów, cukrowni, gorzelni, garbarni, przędzalni i innych fabryk: surowe i z obróbką mechaniczną.

Obstalunki przyjmuje

Jeneralna Reprezentacja
RUMMEL & LESNIK,
17. Królewska 17. 397R

TRUMNY metalowe, WIENCE

od 25 do 120 cm. średnicy, od 75 kop. do rs. 130. Gerlandy i Kwiaty, Szarfy z napisem.—Handlującym rabat.—Fabryka Lamp, Latarni, Wyrobów Metalowych,
Nowy-Świat 70, 268r
F. TRELLE.

Jest do sprzedania, o 12 wiorst od Warszawy, przy szosie,

Kolonja,

mórg 62, z nowo-pobudowanymi zabudowaniami, ziemi 50 mórg pszennej, a 12 m. żytniej, domy 2, z których jeden nowy wygodny, staw zarybiony, blisko lasu; cena tej kolonji przystępna, bliższa wiadomość może być udzielana codziennie przy ul. Nowogrodzkiej № 28, u p. Karola Nessel. 405

Od czasu założenia w roku 1842, pierwsza wielka **WYPRZEDAŻ** po cenach niżej kosztu, a to z powodu nagromadzenia się towarów wysortowanych szklanych i kryształowych oraz porcelany, fajansu i majoliki, w Głównym Składzie fabrycznym

IGNACEGO HORDLICZKA,

ulica Senatorska Nr 19.

Przedewszystkiem zwraca się uwagę Szanownej Publiczności na **Wyroby szklane z własnej fabryki**, znane pod względem doskonałości i odznaczone wielokrotnie medalami złotymi na wystawach krajowych i zagranicznych.

Przez czas trwania wyprzedaży od **15 Marca do Wielkiej Nocy**, od cen zwykłych detalicznych przy zakupie wszelkich towarów niewysortowanych, wynoszącym najmniej rs. 10, będzie odstępowany **Rabat 10%**.

Nauka i wychowanie.

Angielska Metoda Reussnera dla samouczków kop. 75.—Metoda Niemiecka kurs niższy 60 kop. Kurs wyższy rs. 1 kop. 60. Komplet (oba kursa) rs. 2.—Elementarze: polsko-niemiecki lub rusko-niemiecki z 14 wzorkami pisma i 200 rycinami kop. 35, 20 i 10 kop. Elementarz polski z 20 wzorkami pisma, rysunków i rycinami (340 figur) 25, 15, 4 kop. Na pocztę dopłata 20 kop. do rubla.—Skład u autora (Reussnera), Marszałkowska 142, Warszawa. 611

Artystyczno-rzemieślnicza szkoła żeńska Jadwigi Przewońskiej, Niecała 10, nagrodzona medalami za najlepsze wykłady rzemiosł i najzgrabniejszy krój. Uczennice szybko odnoszą korzyści. Ceny przystępne. Penjonarki przyjmują się. 6517

Skola froeblovska przy obszernym ogrodzie Heleny Borowskiej. Mokotowska 55. 4264

Czytelnia „Nowości” naukowa, beletrystyczna i dziecinna. Pisma periodyczne. Warunki przystępne. Nowy-Swiat 21. 8294

Francuzki bony są żądane. Biuro nauczycielskie Anny Dameran, Krakowskie-Przedmieście 38, wprost Saskiego placu. 8933

Izraelitka wykształcona z konwersacją francuską i muzyką średnią, żądana jest na prowincję. Biuro nauczycielskie Anny Dameran, Krakowskie-Przedmieście 38, wprost Saskiego placu. 9222

Języka niemieckiego udzielam i konwersacji łatwo zrozumiałą metodą. Chmielna 47, mieszkania 14. 8300

Konwersacja francuzka, niemiecka 2 rs. Angielska. 3 Miodowa, oficyna 25. 6030

Lekcje języka francuzkiego lub muzyki na swoim fortepianie 3 rs. miesięcznie. Ciepła 7, m. 64, 1-e piętro. 9922

Nauczycielka udziela śpiewu, muzyki, można za pokój. Świętojańska 19, mieszkania 3. 9043

Nauczyciel francuz, znający język polski potrzebny trzy razy tygodniowo, od 7 1/2 do 8 rano. Oferty z oznaczeniem wynagrodzenia pod adresem „Francuz” w kantorze Kurjera Warsz. 9134

Nauczycielka z wyższym patentem gimnazjalnym, poszukuje lekcji lub korepetycji. Złota 32, mieszkania 3, od 10 rano do 3-ej po południu. 8967

Nauczycielka wyższa przygotowuje do gimnazjum. Nowy-Swiat 21, sklep pp. Tarnowskich. 7915

Osoba z gimnazjalnym wykształceniem do przysposobienia dziewczynki do gimnazjum znajdzie stałe miejsce. Oferty przyjmuje Kurjer pod literami L. 35. 8634

Potrzebna nauczycielka do dziewczynki za mieszkanie. Wiadomość: Bonifratska w szpitalu, od 10—2, szwajcar wskaże. 9199

Potrzebna francuzka na wyjazd. Elekto-ralna 47, na pensyj od 6—8 w. 8871

Paryżanka młoda, niemiecki, ma kilka godzin wolnych wieczorem. Włodzimierska 6, mieszkania 11. 8772

Skola froeblovska, ulica Senatorska 42, Sprzy placu resursy kupieckiej. 770r

Student poszukuje miejsca nauczyciela na wsi. Oferty przyjmuje Kurjer Warsz. pod A. M. 9154

Student poszukuje mieszkania za lekcje lub korepetycje. Oferty: Niecała 10, stróż. 9006

Student uniwersytetu udziela lekcji. Specjalnie ruski, polski, matematyka. Twarda 36. 8999

Skonczony student, prawnik posiadający francuzki, niemiecki, poszukuje lekcji lub odpowiedniego zajęcia. Może też przyjąć ta mieszkanie z utrzymaniem. Krakowskie-Przedmieście 38, m. 24. 9184

Uczennica konserwatorium kursu wyższego udziela muzyki, po rublu godzina. Plac św. Aleksandra 14—6. 8561

Doniesienia osobiste.

„Brutus II” raczy odebrać list z poczty od „Lagodne A.” 9117

Beniowski Dynaburg 66 list wysłany. 9208

Dla „Aureli” 20 list wysłany. 9244

Fajotek № 2 list wysłany. 9243

Handlowiec młody, kawaler, katolik, mający pensji rs. 800 oraz gotówki rs. 1,600, pragnie poślubić pannę miłą, młodą, praktycznie wychowaną, posiadającą kwalifikację zapracowania w razie nieszczęścia, z posagiem. Pannie, mającej zamiar wspólnie pracować, raczą nadysłać oferty poste-restante Warszawa z zawiadomieniem. „Lech 1864.” 9089

Kawaler, katolik, przystojny, lat 23, urzędnik pocztowo-telegraficzny, z pensją rocznie 360 rs., porządnych i zamożnych rodziców, w przyszłości mający przeszło 3 tysiące rubli, poszukuje żony z dobrej rodziny, młodej, od 17 do 20 lat, wykształconej, muzykalnej, przystojnej, z posagiem od 3 do 4 tysięcy. Adres po rusku: Brześć Litewski, gubernji grodzieńskiej, dla „12 Marca 8166.” 8746

Kawaler lat 26, szatyn, przystojny, inteligentny, zanej rodziny, rolnik, drogą anonu poszukuje żony młodej, przystojnej, gospodarniej, z posagiem za który mogły na własną rękę zaprowadzić gospodarstwo. Kontrakt kupna lub dzierżawy na imię żony będzie zrobiony. Pannie, traktującej rzecz serio, raczą przesać oferty dla „Wieśniaka”, poczta Zdun-ska Wola. Dyskrekcje słowem zapewniam. 8992

Kawaler, szlachcic, w sile wieku, katolik, rolnik, mający przyzwoite utrzymanie kawalerskie, pragnie ożenić się z panną lub wdową, chociażby z jednym dzieckiem, z dobrego towarzystwa, w wieku do lat 40, z posagiem od 10,000 rs. lub gospodarstwem wiejskim.—Reflektantki zechcą adresować: poste-restante st. p. Żółkiewka, gub. lubelska, „Wyrozumia-łemu 50”, z zawiadomieniem w Kurjerze, 9030

List dla Scypjona A. S. wysłany. 9149

List wysłany dla W. R. od Hitrawo. 9230

List do „Zorzy” na poczcie od Mathematicum Signum. 9245

Rolandowi list wysłała Hela. 9246

Wdowiec lat 38, przystojny, inteligentny, we średnim utrzymaniu, dwóch chłopców w szkołach, chce ożenić się z panną lub wdową, posag wymagalny około 2,000 rs. O wysłaniu ofert zawiadomić w Kurjerze dla „Szczer-go M.” poste-restante Warszawa. 8973

Zorza ma list od Pawła 16. 9155

Posady i prace.

a) Poszukiwana.

Agonom, praktyki lat 20, poszukuje posady. Wiadomość: Będkowski, ulica Foksal 1. 8966

A) Poleca się szanownym panom lekarzom zdolny masażysta i bademajster, Tomasz Rzempotuch, ul. Hoża 68, m. 17. 8564

Młoda osoba, posiadająca muzykę, języki, poszukuje zajęcia, może być za mieszkanie, obiady. Oferty: Kurjer „Wanda.” 8923

Młoda osoba może chodzić na spacer z panienkami lub do domu, posiada konwersację francuską i muzykę. Wiadomość: Dobiecka, Chmielna 34. 9207

Niemka wykształcona ma parę godzin wolnych, Hoża 64, mieszkania 10, zrana od 10 do 12-ej. 9198

Nauczycielka z niższym patentem i muzyką poszukuje zajęcia w mieście lub na wsi za skromnym wynagrodzeniem. Oferty przyjmuje kantor Kurjera dla J. P. 9175

Osoba znająca krój i krawiecczynę poszukuje zycia prywatnie. Browarna 8, mieszka-nia 22. 9215

Osoba w średnim wieku, polka z dobrą świadectwami, poszukuje miejsca do dzieci jako bona lub do gospodarstwa miejskiego. Wiadomość ulica Foksal 8, m. 4. 8643

Osoba młoda, inteligentna, poszukuje miejsca gospodyni u pojedynczych osób. Oferty w kantorze Kurjera Warszawskiego pod lit. H. Z. 9210

Osoba inteligentna, łagodna, znająca muzykę, języki klasycznie i gospodarstwo domowe, może zastąpić matkę, nauczycielkę dzieciom. Ul. Książęca—Rozbrat 1—9, m. 8, od godz. 12—2-ej. 9196

Osoba dobrego towarzystwa, jako opiekunka młodej osoby. Rekomendacje poważne. Chmielna 34, czytelnia, od 2—4-ej. 9161

Osoba starsza, z francuskim, muzykalna, szuka zajęcia do dzieci za małe wynagrodzenie. Oferty: kiosk na Zielnej. 795r

Osoba pragnie przyjąć miejsce za nianię do dzieci lub do pojedynczej osoby, z dobrą rekomendacją, prawosławna. Ulica Nowomiejska 20, m. 19. 9114

Poszukuje zajęcia na wyjazd do hodowli drobiu lub nierogacizny. Oferty „Do hodowli” przyjmuje Kurjer Warsz. 8868

Poszukuje obowiązku za pannę służącą lub do gospodarstwa na wieś, z zyciem i prasowaniem koszul. Wiadomość: Włodzimierska 19, u szwajcara. 9112

Realista poszukuje kondycji na wieś. Oferty przyjmuje Kurjer dla „16.” 9106

Rządca rolnik, kawaler, z chlubnymi świadectwami, obeznany z sadownictwem, poszukuje posady od 1-go kwietnia. Oferty „X. 200.” kantor Kurjera. 9124

Rządca domu poszukuje zajęcia od 1-go kwietnia. Oferty: Kurjer dla „Odpowiedzialnego.” 9000

Rządca, administrator dóbr, poszukuje od Pów. Jana b. r. posady; ma bardzo poważne rekomendacje. Za wyrobienie, a choćby zawiadomienie o wakansie, odpowiednio wynagrodzi po zrobieniu kontraktu.—Oferty przyjmują pp. Rajchman i Frenkler, Senatorska 26. 762

Wdowa pisząca czytelnie pragnie przyjąć miejsce w kancelarii lub w domu za nader umiarkowanym wynagrodzeniem. Wiadomość: Widok 21, mieszka. 4. 9165

b) Zaofiarowana.

Do prowadzenia składu aptecznego w gub. podolskiej potrzebny jest odpowiednio uzdolniony człowiek. Grzybowska 48, szwajcar wskaże. 9013

Do kwiatów potrzebne są panny podręczne uczennice płatne. Ul. Długa 6, mieszkania 9. 8991

Doświadczony w zawodzie kanalizacyjnym, zdolny rysownik, może znaleźć stałe zatrudnienie z dobrem wynagrodzeniem. Oferty z podaniem dotychczasowego zatrudnienia i dołączeniem odpisów świadectw (tylko takie będą uwzględnione), uprasza się składać w kantorze Kurjera Warsz. pod lit. B. T. 9133

Gospodyni potrzebna do samodzielnego prowadzenia gospodarstwa na wieś, umiejąca gotować. Świadectwa wymagane. Hoża 20, m. 6, do 10-ej zrana. 9173

Potrzebne są panny zdolne do staniów, spódnicy, maszyny i uczennice. Leszno 18, mieszkania 61. 8606

Potrzebni są chłopcy do terminu do blacharza. Żelazna 62. 8576

Potrzebne są panny zdadne do sukien. Bieleńska 18, m. 9. 8552

Potrzebna niemka na demi-place. Senator-ska 19, m. 17. 763r

Potrzebny ogrodniczek na wyjazd do gub. witebskiej, do samodzielnego zajęcia się sadem. Smolna 25, m. 11, od 5 do 6-ej. 8006

Potrzebne panny zdolne do staniów i do nauki. Bednarska 21, m. 21. 9157

Potrzebny subiekt fachowy do magazynu sukienego na prowincję. Zgłosić się do składu sukna „Tornton” Mikitina, Miodowa. 8930

Potrzebna jest panna podręczna do krawiecczyn. Ulica Stare-Miasto 16, mieszka-nia 7. 9110

Potrzebny uczeń do zakładu ślusarsko-mechanicznego Wiktora Szaniawskiego, Żora-wia 24. 8968

Potrzebna panna kompletnie uzdolniona do pubierania kapeluszy. Długa 47, Rykow-ska. 9200

Potrzebna bona froeblovska z francuskim lub niemieckim na godziny. Elekto-rałna 19, 1-sze piętro, mieszkania 4. 9179

Posiadający 400 rs. w gotówiznie, znający dokładnie język ruski, ładnie i wprawnie piszący, ze znajomością sądownictwa i posiadający poważne rekomendacje, może znaleźć stałe zajęcie. Dobra 55, m. 73, od 4 do 6-ej po południu. 9181

Potrzebny od 1-go lipca r. b. inżynier-mechanik z dłuższą praktyką, na prowincję; język niemiecki konieczny. Oferty: fabryka maszyn Myszków, dr. żel. warsz.-wied. 800r

Poszukuje się zaraz lub od 1-go kwietnia do obsługi i wyreżenia pani zamożnego obywatelskiego domu panny w średnim wieku, znającej się na gospodarstwie domowym miejskim i wiejskim, umiejącej szyć na maszynie i dobrze prasować. Świadectwo wymagane. Może być i cudzoziemka. Zgłaszać się: Elekto-rałna 21, m. 3, od 5—7-ej po południu i przed 10-tą zrana. 9135

Poszukuje się młodego człowieka, dobrej kondycji, do pomocy w kantorze, za wynagrodzeniem 8—10 rs. miesięcznie, mieszkanie i całodzienne utrzymanie. Kandydaci, którzy pracowali u budowniczego lub inżyniera, znający początkowe rysunki, mają pierwszeństwo i odpowiednio większą pensję. Oferty tylko z podaniem rekomendacji i bliższych co do osoby danych, proszę składać pod lit. A. Z. w kantorze niniejszego pisma. 9095

Panny podręczne do staniów potrzebne.—Leszno 24, m. 13. 9147

Panna podręczna do sukien potrzebna zaraz. Stare-Miasto 16, m. 17. 9116

Potrzebny student lub uczeń wyższych klas (filolog), dla udzielania korepetycji uczniowi 2-ej klasy oraz osoba do zycia bielizny.—Wiadomość: Powązki, podpułkownik Norcoff, wprost gotyckiego domu. 9111

Potrzebni są uczniowie od lat 15 do wyrobów koszykarskich. Umowa na miejscu.—Ulica Żąbkowska 42, na Pradze. 4369

Stróż, zarazem stangret, żonaty, bezdzietny, znajdzie miejsce od kwietnia. Tylko z dobrą świadectwami zgłaszać się do właściciela, Aleja Szucha 5, od godz. 10 do 12-ej i od 4 do 6-ej po południu. 8776

Służąca umiejąca dobrze gotować, prać, szyć, potrzebna do dwóch osób. Złota 46—15, od 8-ej wieczór. 9211

Staniczarki zupełnie uzdolnione potrzebne zaraz dziewczynki do nauki. Pracownia sukien A. Cieślakowskiej, Leszno 7. 9160

Szewskich czeladzi potrzeba na robotę szpilkową i dziecinne wywrotki. Nowolipie 41, u stróża. 9176

Kupno i sprzedaż.

A. Chmielna 15. Chleb wiejski, wtorek, środa, piątek. 7894

A) 15 kop. 3/4 sera szwajcarskiego dobrej (na kręgi). 15 Chmielna. 7899

